

**TOIMINTA
KATSAUS**

2023

SISÄLTÖ

Pääset siirtymään suoraan haluamaasi sisältöön tekstilinkejä klikkaamalla.

SEURAA EEPEEN KUULUMISIA

Klikkaa suoraan somekanaviimme

facebook.com/eepee.fi

[@eepee_ok](https://www.instagram.com/eepee_ok)

[@Eepee_Ok](https://twitter.com/Eepee_Ok)

[Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa](#)

eepee.fi

3	EEPEEN VUOSI 2023
4	JUHLAVUOSI NOSTI UUELLE TASOLLE
4	MYNNIN KEHITYS
5	MISSIO, ARVOT, VISIO
6	TOIMIALUEKARTTA
7	KONSERNI LUKUINA
9	HENKILÖSTÖ
10	MEILLÄ KANNUSTETAAN KEHITTYMÄÄN
10	HENKILÖSTÖ LUKUINA
11	HENKILÖSTÖN JAKAUTUMINEN TOIMIALOITTAIN
12	URATARINAT

16	MYNNIT TOIMIALOITTAIN
17	MARKETKAUPPA
18	Myymälöiden uudistuksista isoja energiasäästöjä
19	Etiketit sähköistyivät
20	LIKENNEKAUPPA
21	Sähköautoilulla kohti kestävämpää tulevaisuutta
22	Asiakastarina
23	MATKAILU- JA RAVITSEMISKAUPPA
24	Uudistuksia ja uusia konsepteja
26	AUTO- JA AUTOTARVIKEKAUPPA
27	Sähäkkää sähköautokauppaa
28	Autotalon palvelupaketista kilpailuvallti

29	INVESTOINNIT
29	LISÄÄ AURINKOENERGIAA JA VÄHEMMÄN PÄÄSTÖJÄ
30	S-PANKKI
30	S-PANKKI TUKEE ASIAKAS-OMISTAJAA ELÄMÄN ERI VAIHEISSA
30	S-PANKIN AVAINLUVUT
31	S-BUSINESS
31	S-BUSINESS -KORTTI TUO SÄÄSTÖJÄ YRITYKSILLE

32	HYVINVOINTIA OSUUS-TOIMINNALLA
33	STRATEGIA
34	EEPEE TUKEE LASTEN JA NUORTEN URHEILUA
35	DEFIBRILLAATTORIT, HÄVIKKILAATIKOT JA LÄHIRUOKAKISA
36	KÄTEVÄ S-MOBIILI
37	EEPEE 120 VUOTTA
37	JUHLAVUOSI TOI EEPEEN NÄKYVÄKSI

38	HALLINTO
39	EDUSTAJISTO 2021–2024
42	HALLINTONEUVOSTO 2023
43	HALLITUS 1.3.2023
44	TILINPÄÄTÖS
45	SISÄLTÖ

EEPEEN VUOSI 2023

2023

606,7 MEUR

Eepeen kokonaismyynti

+29,6 MEUR

11,8 MEUR

Operatiivinen tulos

+ 2,9 MEUR

11,7 MEUR

Ylijäämä ennen veroja

+3,0 MEUR

JUHLAVUOSI NOSTI UUDELLE TASOLLE

Eepeen 120-juhlavuoden tempaukset toivat uutta näkyvyyttä, mikä vaikutti monella eri tavoin huipputulokseen.

Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa tuli juhlavuoden tapahtumilla, tarjouksilla ja arvunnoilla ihmisille entistä näkyvämmäksi toimijaksi alueellaan. Se vaikutti positiivisesti myyntiin, asiakasomistajien määrään, työnantajakuvaan ja yrityksen imagoon.

Juhlavuosi nosti myös asiakkuuden uudelle tasolle. Uusiksi asiakasomistajiksi liittyi huikeat 4099, talouspeitto nousi 80,5 prosenttiin ja myynti kehittyi positiivisesti. Eepeen tärkein tehtävä on auttaa asiakasomistajiaan erittäin tiukassa taloudellisessa tilanteessa. Siinä se onnistuu tarjoamalla edullisen ja hyvän valikoiman, jossa ostoja keskittämällä asiakas saa huomattavan edun.

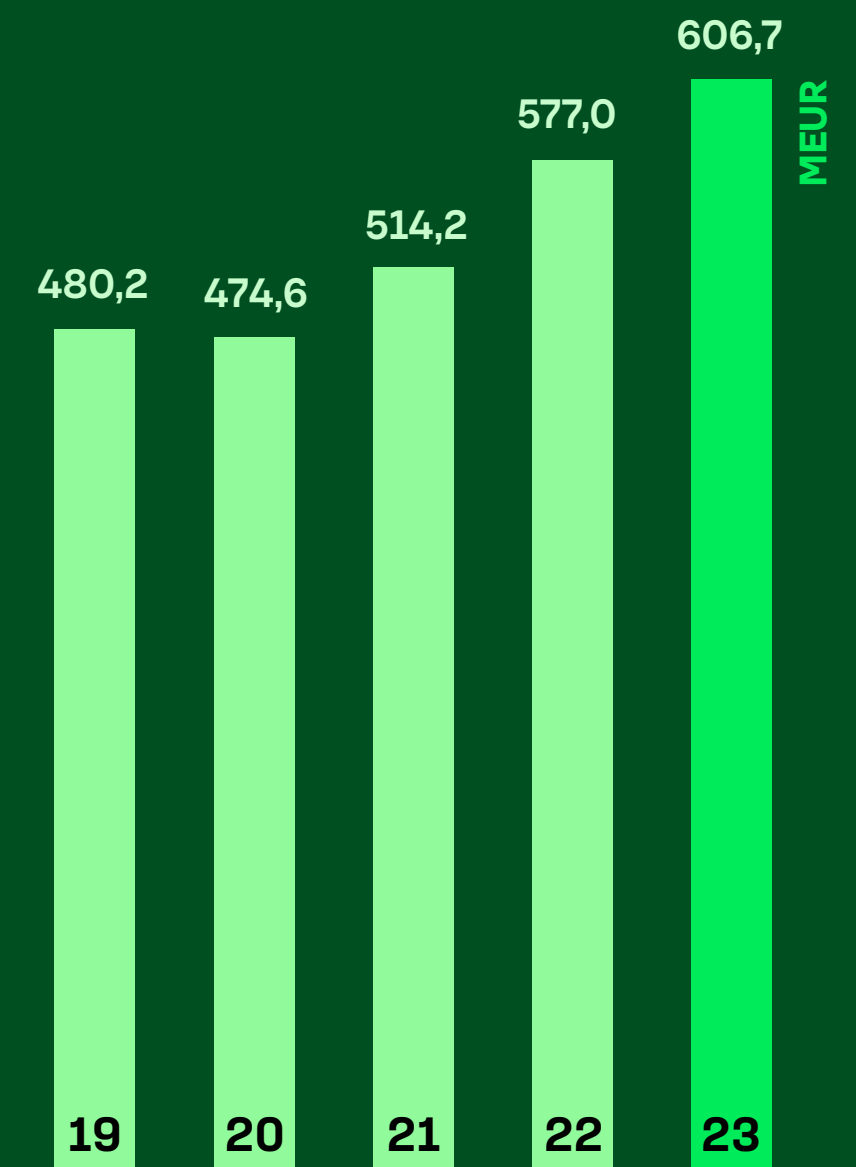
Eepee panosti vuonna 2023 strategian uudistamiseen. Siinä korostuu asiakasomistajahyödyn kasvattaminen. Uuden strategian vahvuus on maanläheisyys – jokaisen työntekijän ja hallinnon edustajan

on helppo sitoutua Eepeen pitkän tähtäimen kasvutarinaan. Jokaisessa toimipaikassa pidettiin vuoden aikana palaveri, jossa kirkastettiin ajatuksia strategiasta arjessa.

Kansainvälisen luottamus- ja mainetutkimuksen mukaan Eepee on huippuyritys kaikilla mittareilla. Vuonna 2023 Eepee juhli myös maksamalla pois viimeiset pankkilainansa. Samaan aikaan asiakasomistajia palkittiin 20,9 miljoonalla eurolla ja investoitiin 16,1 miljoonalla eurolla. Eepeen investointikehitys on nousujohteinen, sillä seuraavan viisivuotiskauden aikana se aikoo investoida toimialueelleen yli 150 miljoonaa euroa toimintojen kehittämiseen. Palvelut uudistuvat ja toimipaikkaverkosto tulee kasvamaan entisestään.

Henrik Karvonen
toimitusjohtaja

MYYNIN KEHITYS 2019–2023

TEEMME YHDESSÄ PAREMMAN PAIKAN ELÄÄ

Eepeen kaikessa toiminnassa on tärkeintä asiakasomistajan etu.

”Asiakasomistaja on ykkönen. Ajattelemme kaikessa toiminnassamme hänen etua. Olemme liikeyritys, jonka suorituskyvyn hiomme huipputasolle. Kasvua tulee lisää myynnillä ja uusilla asiakasomistajilla, toimitusjohtaja **Henrik Karvonen** linjaa.

Vastuullisuus ihmisistä ja ympäristöstä näkyvät Eepeen toiminnassa monin tavoin. Se on muun muassa arjessa työkaverista välittämistä, energia- tehokkaita tekoja toimipaikoissa ja Kannustajat-ohjelma, jonka kautta tuetaan paikallisia lasten ja nuorten urheiluseuroja.

– Uudistamme jatkuvasti toimintaamme ja toimimme tuloksellisesti. Kun

nämä asiat ovat kunnossa, se näkyy myös työtyytyväisyytenä. Eepeen työnantajamielikuva on hyvä, olemme Etelä-Pohjanmaan suurin palvelualojen työllistäjä.

Alueellisuus on Eepeelle tärkeä arvo. Se näkyy myös toimipaikkarakentamisessa, jossa ei unohdeta pienempiä paikkakuntia.

– Asiakasomistaja on meille tärkeä asuinpaikasta riippumatta. Näin isossa talossa voimme katsoa taloudellista kokonaisvolyyymia, jolloin pienemmätkin yksiköt saavat mahdollisuuden toimia ja palvella alueen ihmisiä. Samalla voimme tarjota työpaikkoja ympäri laajaa toimialuettamme, Karvonen iloitsee.

MISSIO

Teemme yhdessä paremman paikan elää.

ARVOT

1.

Olemme asiakasta varten.

2.

Kannamme vastuuta ihmisistä ja ympäristöstä.

3.

Uudistamme jatkuvasti toimintaamme.

4.

Toimimme tuloksellisesti.

5.

Alueellisuus on meille tärkeää.

VISIO

Hyötyä ja helppoutta omasta kaupasta.

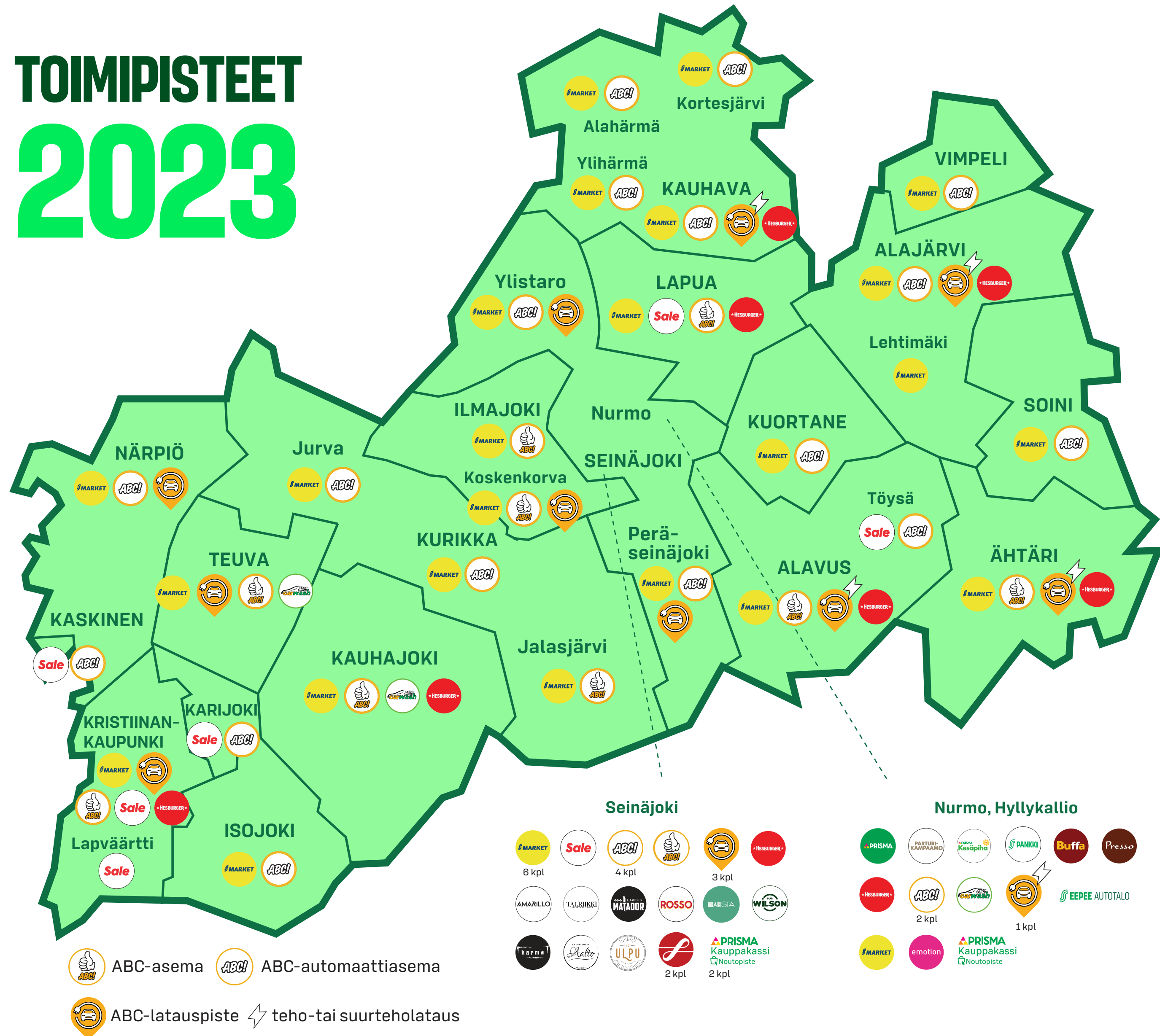

OLEMME ASIAKASTA VARTEN

Eepeellä on maakunnassa 80 toimipistettä ja yli 1 400 työntekijää.

- 32 S-markettia
- 22 ABC automaattiasemaa
- 11 ABC Liikennemyymälää
- 9 Hesburgeria
- 11 ravintolaa
- 7 Salea
- 3 ABC Carwashia
- 14 ABC sähköautojen latausasemaa
- 2 Original Sokos Hotellia
- 1 Prisma
- 1 Eepe Autotalo
- 1 S-Pankki
- 1 Prisma kesäpiha
- 1 Emotion
- 1 parturikampaamo
- 3 Prisma Kauppakassi -noutopistettä

TOIMIPISTEET 2023

KONSERNI LUKUINA

MYYNTI

606,7 MEUR

2022 | 577,0

LIKEVAIHTO

500,4 MEUR

2022 | 475,7

INVESTOINNIT

16,1 MEUR

2022 | 17,5

KONSERNI LUKUINA

BONUS

17,2 MEUR

2022 | 15,9

YLIJÄÄMÄN PALAUTUS

3,3 MEUR

2022 | 3,0

ASIAKASOMISTAJIA

93 081

2022 | 91 771

MAKSUTAPAETUA

0,4 MEUR

2022 | 0,4

MAKSETTUJA ETUJA

225 €

/ ASIAKASOMISTAJA

HENKILÖSTÖ

MEILLÄ KANNUSTETAAN KEHITTYMÄÄN

Eepeellä kannustetaan henkilöstöä aktiiviseen kouluttautumiseen ja työkiertoon, joka on hyvä tapa oppia uutta työn ohessa. Tavoitteena on, että mahdollisimman moni voi työskennellä myös yli toimialarajojen. Se kehittää osaamista ja tarjoaa osa-aikaisille suurempia työtuntimääriä.

Vuonna 2023 perustettu henkilöstörahasto tarjoaa työntekijöille mahdollisuuden sijoittaa oman tulospalkkionsa rahastoon. Vapaaehtoinen henkilöstörahasto motivoi pitkäaikaiseen säästämiseen.

Eepee on maakunnan suurin palvelualan työllistäjä, eepeeläisiä on jo yli 1400. Kasvua oli edelliseen vuoteen 107 työntekijää. Kesätyö- ja harjoittelupaikan sai vuonna 2023 liki 950 nuorta. Työnantajamielikuva on hyvä, Eepeetä pidetään vastuullisena ja luotettavana työnantajana. Myös työtyytyväisyys on todella hyvällä tasolla.

**AKTIIVINEN
KOULUTTAUTUMINEN
JA TYÖKIERTO OVAT
HYVIÄ TAPOJA OPPIA
UUTTA TYÖN OHESSA.**

1 443

eepeeläistä
vuoden 2023 lopussa

1 043

henkilöä vakituudessa
työsuhteessa,
joista kokoaikaisia

30,3 %

Kesällä 2023

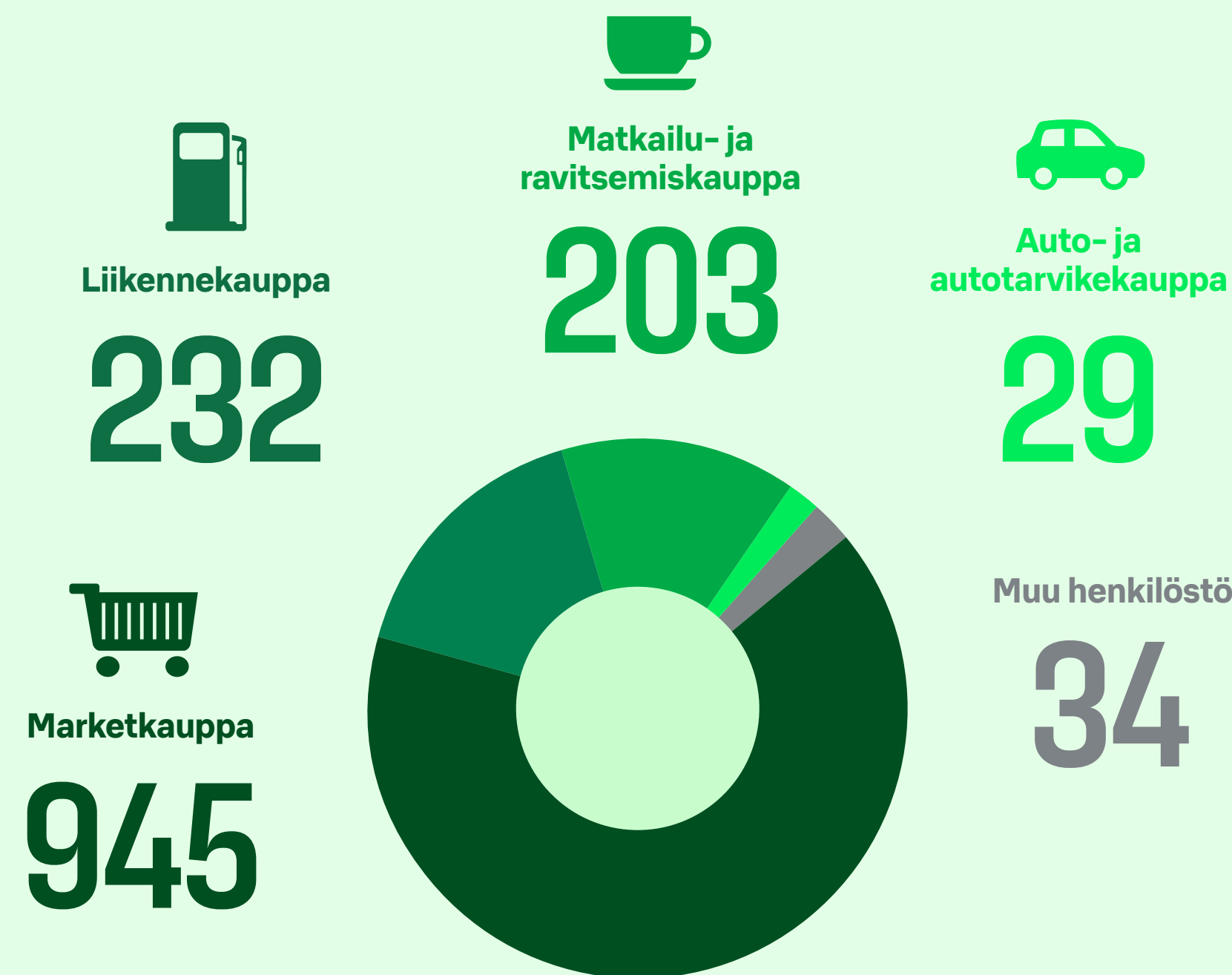
550

kesätyöntekijää

421

kesäharjoittelijaa

HENKILÖSTÖN JAKAUTUMINEN TOIMIALOITTAIN

SUOMEN INNOSTAVIMPIA TYÖPAIKKOJA

Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa saavutti vuonna 2023 tunnuksen Suomen innostavimmat työpaikat 2022 -kilpailussa. Huomionarvoista oli se, että Eepee oli kärkinousija suurten organisaatioiden sarjassa. Nousukiito kohti Osuuskauppa Suur-Savon ykkössijaa on alkanut.

HR-asiantuntija **Sarianna Nyystin** mukaan merkittävä asia loistavaan tulokseen on Eepeen jokapäiväinen arki. Tunnustukseen johtaneeseen tulokseen on päästy pitkäjänteisellä työllä.

– Olemme onnistuneet panostamaan oikeisiin asioihin. Meillä toiminta on sujuvaa ja työntekijät arvostavat osaamisen kehittämistä ja työhyvinvointia, joihin meillä on panostettu. Meillä omista pidetään huolta, eikä kaveria jätetä, Nyysti toteaa.

KATSO VIDEO ►

YHDESSÄ YLI TOIMINTO- RAJOJEN

Vaikka Emotion ja parturikampaamo ovat kaksi eri toimintoa, asiakkaita palvelevaan yhdessä.

– Meillä on yhteinen tiimi, jonka työntekijät työskentelevät molemmissa toiminnoissa. Asiakas näkee meidät yhtenä pakettina, eikä erota, onko työntekijä töissä Emotionilla vai parturikampaamossa. Meillä kaikki puhaltavat yhteen hiileen, myyntipäällikkö **Anne-Mari Koivuluoma** kertoo.

Kosmetiikan huippumerkkien, tuoksujen ja hiustenhoitotuotteiden lisäksi Emotion ja parturikampaamo tarjoavat asiakkailleen laajasti erilaisia palveluita, kuten esimerkiksi peruukkeja, ihoanalyysseja ja meikkiopastusta. Samalla kun hiukset laitetaan timanttiseen kuntoon, voi lisäpalveluksi valita muun muassa ripsien ja kulmien muotoilun, värjäyksen tai vaikka molemmat.

TUTUSTU PALVELUIHIMME ►

PÄÄKONTTORI MUUTTI SEINÄJOEN KESKUSTAAN

Eepee haluaa tukea Seinäjoen keskustan vetovoimaa. Siksi muutto uusittuihin tiloihin Torikeskukseen tuntui erinomaiselta ratkaisulta.

– Me uskomme, että Seinäjoen keskustaan kannattaa tulla. Eepeellä on täällä omaa liiketoimintaa ja haluamme tukea keskustan kehittymistä. Kaltaistemme toimistotoimijoidenkin on hyvä olla täällä, talousjohtaja **Tuomo Långnabba** vakuuttaa.

Toukokuussa 2023 tapahtunut muutto Hylläkallion Prismasta valoisiin ja uusittuihin tiloihin keskustaan oli iso kulttuurinmuutos myös toimintatapojen kannalta. Nyt eri toimialat ovat toimistolla lähempänä toisiaan, mikä saa aikaan luonnollista vuorovaikutusta ja keskustelua.

– Opimme toinen toisiltamme ja rajat, jotka ennen olivat ehkä selkeämmät, hälventyvät. Sitä kehitystä haluamme edistää, Långnabba toteaa.

Eepeen uusi pääkonttori sijaitsee Seinäjoen Torikeskuksen sivusiivessä, F-rapussa viidennessä ja neljännessä kerroksessa. Uudesta sijainnista on myös se etu, että vierailijoiden helppo tulla rautatieasemasta kävelyetäisyydellä olevalle toimistolle. Lisäksi Eepeen omat hotellit ja ravintolat ovat naapurissa.

” Nyt eri toimialat työskentelevät lähempänä toisiaan, mikä saa aikaan luonnollista vuorovaikutusta ja keskustelua.

Tuomo Långnabba
talousjohtaja

KLIKKAA JA LUE LISÄÄ ►

OPPISOPIMUS OLI ONNENPOTKU

Mimmi Saari opiskelee liiketoiminnan perustutkintoa Sedussa välioppisopimuksella. Hän valitsi työpainotteisen ryhmän, siinä suuri osa hänen opinnoistaan tapahtuu työssäoppimalla S-market Kurikassa.

Saari nauttii erityisesti työn monipuolisuudesta. Parasta ovat kuitenkin työkaverit, jotka tuntuvat kuin toiselta perheeltä.

KLIKKAA JA LUE MIMMIN URATARINA ►

MERKITYKSELLINEN TYÖ SITOUTTAA

Eepeen päivittäistavarakaupan johtajana syksyllä 2023 aloittanut **lina Kalliorinne** kertoo, että kaupan alalla työskentely on hänelle arvoasia.

– Kaupassa ollaan ihmisten perustarpeiden äärellä eikä siellä tarvitse koskaan pysähtyä paikoilleen. Minulle on merkityksellistä, että pystymme tarjoamaan laadukkaita ja turvallisia kauppapalveluita.

Ihmisläheisessä työssä viihtyvä Kalliorinne kehuu Eepeen työyhteisöä.

– Minulla oli kahden työpäivän jälkeen sellainen olo, etten olisi missään muualla ollutkaan. Olen aina rakastanut työtäni, enkä varmaa tule ikinä lähtemään kaupan alalta.

**KLIKKAA JA LUE
IINAN URATARINA ►**

USKALLA HEITTÄYTYÄ MAHDOLLISUUKSIIN

Kymmenen vuotta sitten ABC Seinäjoella harjoittelijana aloittanut palveluvastaava **Ville Lassila** on saanut Eepeeltä lupaavat ja maistuvat eväät uralleen. Myynnistä ja markkinoinnista syttävä ammattilainen nauttii, kun voi poiketa oppimaan uutta myös toisille toimialoille.

Hän on muun muassa myynyt polttoöljyä maatalouksille, vetänyt Kassu-kassajärjestelmän koulutukset ja toimii nykyään ABC-mobiiliguruna koko liikennetoimialalla.

KLIKKAA JA LUE VILLEN URATARINA ►

ONNEA ENSIMMÄISILLE TRAINEILLE

” Ravintola-alalla työntekijät vaihtuvat varsin nopeaa vauhtia, joten esimiesten on hyvä ymmärtää erilaisia persoonia. Trainee-koulutus antoi tähän hyvän työkalun, jota käytän lähes päivittäin.

Cimi Mäki-Hakola
Ravintola Karman esimies

Majoitus-, ravintola- ja liikenne- myymälätoimialoille suunnatusta Eepeen ensimmäisestä trainee-valmennusohjelmasta valmistui 17 esihenkilöä touku- kuussa 2023. Klikkaa ja lue valmistuneiden tunnelmia.

KLIKKAA JA LUE LISÄÄ ►

MYYNIT TOIMIALOITTAIN

MARKETKAUPPA

412,7 MEUR

+ 8,4 %

LIIKENNEKAUPPA

156,1 MEUR

- 4,0 %

MATKAILU- JA RAVITSEMISKAUPPA

22,6 MEUR

+ 15,5 %

AUTO- JA AUTOTARVIKEKAUPPA

13,4 MEUR

+ 10,1 %

Päaset siirtymään suoraan haluamaasi toimialaan klikkaamalla sen kohdasta.

ASIAKKUUS NOUSI VUONNA 2023 UUELLE TASOLLE.

Henrik Karvonen, toimitusjohtaja

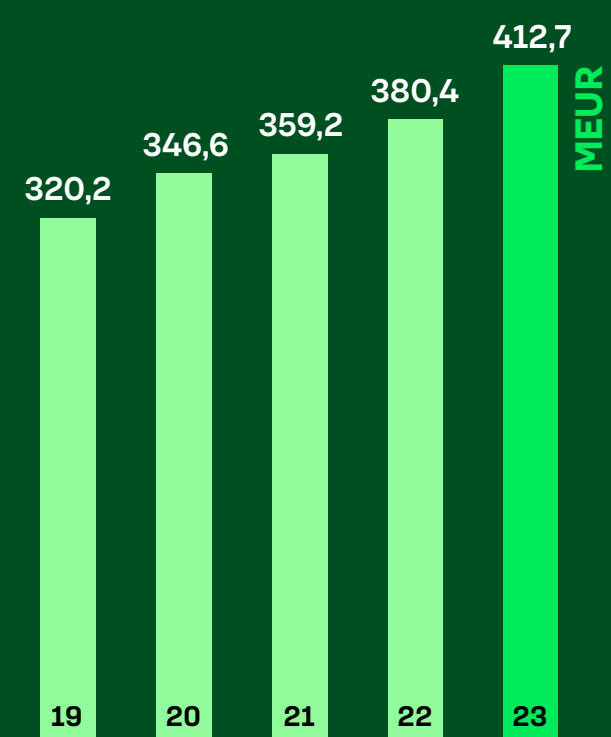
MATKAILU- JA RAVITSEMISKAUPAN VUOSI OLI YHTÄ JUHLAA.

Juhamatti Aronen, toimialajohtaja

412,7

MEUR

+ 8,4 %

Myyntin kehitys 2019–2023

MARKETKAUPPA

MYYMÄLÖIDEN UUDISTUKSET TUOVAT ISOJA ENERGIASÄÄSTÖJÄ

Eepeen uudistuksista ja kalusteista vastaava ryhmäpäällikkö **Kimmo Mylläri** kertoo, että kylmlaitteiden, valaistuksen ja lämmitysjärjestelmien uudistamisella voidaan säästää energiaa jopa 40 prosenttia aikaisempaan verrattuna.

– Varsinkin, jos rakenteet kestävät myös aurinkopaneelit katolle, hän lisää.

Lain mukaan kylmätekniikka pitää olla uusittuna vuoteen 2030 mennessä. Niissä tulee siirtyä ympäristöystävällisiin aineisiin. Eepeen myymälöistä on uudistettu noin 25 eli hieman yli puolet.

Vuonna 2023 tehtiin kokonaisvaltaisia uudistuksia Jurvan, Alavuden, Kristiinankaupungin ja Peräseinäjoen S-marketeissa. Peräseinäjoki sai myös Postin toimipisteen. Pienempiä uudistuksia tehtiin Seinäjoella Tanelinrannan ja Pajuluoman S-marketeissa sekä Kuortaneen S-marketissa. Eepee osti myös Lehtimäen ja Töysän kauppakiinteistöt.

**VALAISTUKSEN
JA LÄMMITYS-
JÄRJESTELMIEN
UUDISTAMISELLA
VOIDAAN SÄÄSTÄÄ
ENERGIAA JOPA
40 PROSENTTIA
AIKAISEMPAAN
VERRATTUNA.**

HINTAETIKETIT SÄHKÖISTYIVÄT PILOTTINA ALAVUDEN S-MARKETISSA

Alavuden S-market sai kunnian toimia sähköisten etikettien Eepeen pilottimyymälänä. Markempäällikkö **Jonna Harju-Panula** toteaa, että toimipaikan uudistuksen vanavedessä tulleet sähköiset hintaetiketit helpottavat työtä todella paljon.

– Hyllynreunojen etikettien vaihto on välillä työlästä. Nyt me saamme käyttää tuon ajan muihin tärkeisiin tehtäviin, hän iloitsee.

Yksi suurimmista muutoksista oli väliseinän purku ABC:n ja marketin välistä. Samalla hävisi ABC:n oma liikennemyymälä.

– Nyt ristiintyöskentely ABC:n ja S-marketin välillä helpottuu. Kiirehuiput eivät ole meillä välttämättä samaan aikaan, joten esimerkiksi ABC:n puolelta voidaan hypätä apuun S-marketiin kassajonoja purkamaan ja päinvastoin, liikennemyymäläpäällikkö **Mikko Lakaniemi** sanoo.

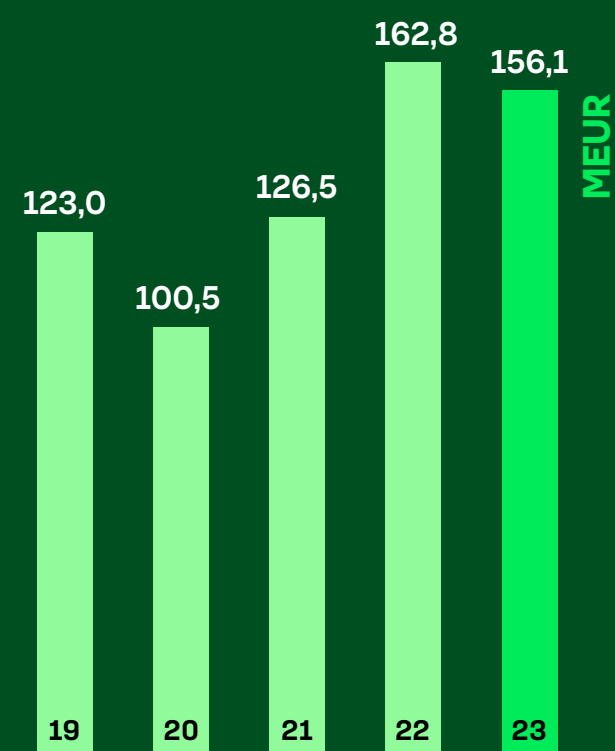
LUE LISÄÄ UUDISTUKSISTA ►

156,1

MEUR

– 4,0 %

Myyntin kehitys 2019–2023

LIIKENNEKAUPPA

SÄHKÖAUTOILULLA KOHTI KESTÄVÄMPÄÄ TULEVAISUUTTA

Eepee tukee sähköisen liikenteen kehittymistä tarjoamalla latauspisteitä sähköautoille. Toimialueen ABC-latausverkko kasvoi vuoden 2023 aikana merkittävästi, kun sähköautojen latauspisteitä rakennettiin Kauhavalle, Alavudelle, Peräseinäjoelle ja Original Sokos Hotel Vaakunan parkkihalliin. Lakeuksien laajin latausasema sijaitsee Eepee Autotalolla, sieltä löytyy peräti 28 latauspistettä. Hyllykallion Prisman naapurissa sijaitseva latausasema on käytössä ympäri vuorokauden.

Eepeen ABC-latausverkostossa tehtiin vuonna 2023 yli 19 000 latausta. Toimialueella on yhteensä 15 ABC-latauskenttää, joista yksi on Prisman parkkihallissa henkilökunnan käytössä. S-ryhmän ABC-lataus on kasvanut jo yli 1 300 latauspisteen verkostoksi.

**EEPEELLÄ ON YHTEENSÄ
14 ABC-LATAUSKENTTÄÄ
ASIAKKAIDEN KÄYTÖSSÄ.**

ASIAKKAAT LUOTTAVAT ABC-LATAUKSEEN

Teuvalainen **Jussi Harju** arvostaa ABC-latausta, hänen kokemuksensa mukaan S-ryhmä tarjoaa kaikkein toimivimman latauksen. Keskittäminen kannattaa, uusimman täyssähköauton hän osti Eepee Autotalosta.

Teuvalla Äystön kylässä asuva monialayrittäjä nauttii siitä, että voi aina lähteä kotoa täydellä akulla. Lisäksi hän arvostaa matkan päällä ABC-latausta, joka ei ole koskaan jättänyt pulaan.

– ABC-lataus on latausasemista kaikkein toimintavarmen, sen olen huomannut. Ei ole koskaan ollut mitään ongelmia. Ja verkosto on kasvanut vauhdilla, sekin on hyvä juttu.

Harju on erittäin tyytyväinen oman täyssähköautonsa lataustehoon. Hän on huomannut, että se on monia muita automerkkejä tehokkaampi.

– Monesti käy niin, että kun menen lataamaan autoa ja jatkan matkaa, niin siellä ennen minua olleet autoilijat jatkavat omia latauksiaan.

LUE LISÄÄ ►

**SÄHKÖ- JA HYBRIDI-AUTOJEN OSUUS
KAIKKIEN AUTOJEN
MYNNISTÄ**

33 %

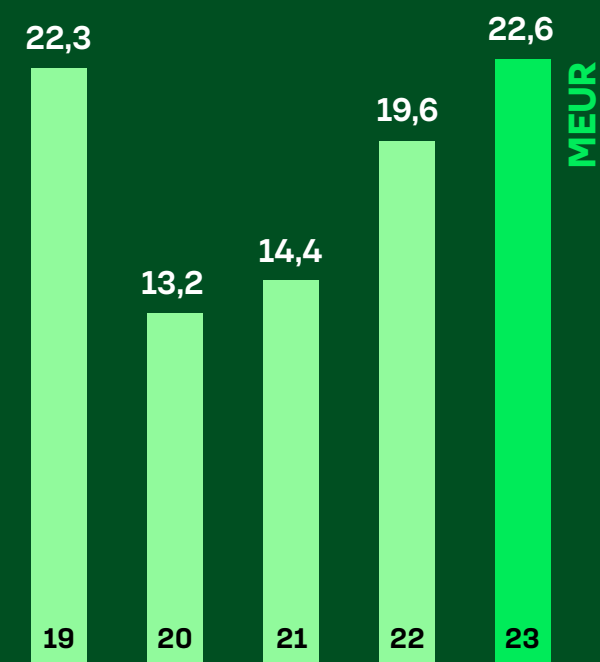
**UUSIEN AUTOJEN
KOKONAISMYNNISTÄ
SÄHKÖ- JA HYBRIDI-AUTOJEN OSUUS**

63 %

22,6

MEUR

+ 15,5%

Myyntin kehitys 2019–2023

**MATKAILU- JA
RAVITSEMISKAUPPA**

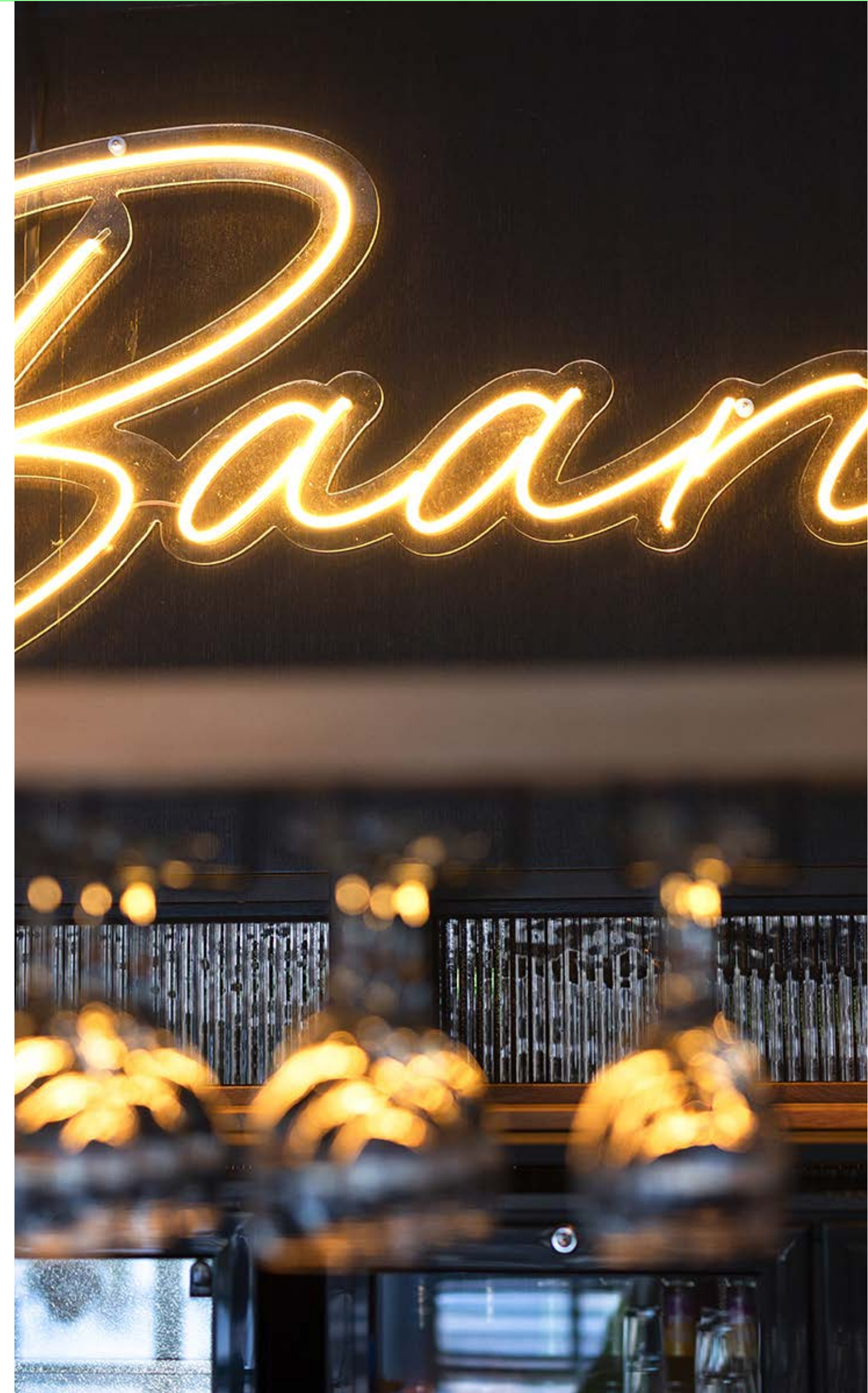
VAAKUNA UUDISTUI JA KARMA SAI OLOHUONEEN

Original Sokos Hotel Vaakunassa toteutettiin vuoden-
vaihteessa mittava uudistus, jonka kokonaisbudjetti oli
yli kaksi miljoonaa euroa. Noin puolet kului vuonna 1991
rakennetun kiinteistön peruskorjauksiin, jotka olisi ollut
tehtävä joka tapauksessa. Samalla Eepee teki vastuullisuusteon,
kun kylmälaitteistot uusittiin tekniikaltaan ympäristöä
vähemmän kuormittavaan laitteistokantaan.

Joulutauon aikana uusittiin tavarahissi ja Kaikkiin 147 hotelli-
huoneeseen asennettiin uudet televisiot. Lisäksi tehtiin
pintamaalauksia ja korjauksia tarpeen mukaan. Ravintoloiden
keittiössä korjattiin lattiaa ja uusittiin tiskikone. Lisäksi
uudistettiin Talriikin suosittu noutopöytäkokonaisuus.

Ravintola Karma sai viihtyisän olohuoneen, jossa on kiva
piipahtaa ystävien kanssa nauttimassa hyvästä tunnelmasta.
Merkittävä osa uudistusta oli pakollista kiinteistötekniistä
päivitystä, jossa ravintolan valaistus ja AV-tekniikka siirtyi
vastuulliseen led-aikakauteen.

KLIKKAA JA LUE LISÄÄ ►

”Mielestäni on mahtavaa, että olemme etunenässä tekemässä jotain aivan uutta.

Julia Durham, palvelupäällikkö, Babista

BABISTA AVATTIIN SEINÄJOEN IDEAPARKKIIN

S-ryhmän uusi ravintolakonsepti, Babista on lähtenyt valloittamaan ravintolamarkkinaa Suomessa. Eepee on avannut Suomen viidennen Babistan Seinäjoen Ideaparkiin, ja lakeuksillakin päästään nauttimaan uudenlaisesta kebabista.

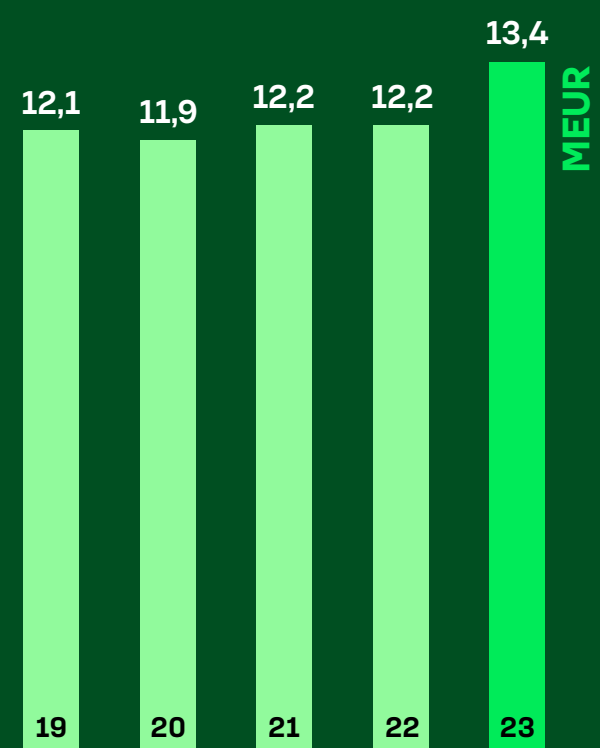
Babista ravistelee perinteistä kebabkulttuuria ja kehittää sitä aivan uuteen ulottuvuuteen. Ensiluokkainen kebabelämys koostuu laadukkaasta lihasta, vastaleikatuista kasviksista ja tuoreista yrteistä. Maukkaat kastikkeet valmistuvat Babistan omassa keittiössä. Myös kasvissyöjät voivat nauttia kebabelämyksestä, sillä monipuoliselta ruokalistalta löytyy perinteisen kebabin ja dönerin rinnalla vöneriä, joka on tunnettu vegaaninen vastine kebablihalle.

TUTUSTU LISÄÄ BABISTAAN ►

13,4

MEUR

+ 10,1 %

Myyntin kehitys 2019–2023

 EEPEE AUTOTALO

**AUTO- JA
AUTOTARVIKEKAUPPA**

**TÄLLÄ HETKELLÄ
MYYMISTÄNI AUTOISTA
NOIN PUOLET ON TÄYS-
SÄHKÖAUTOJA.**

Essi Baillie

Eepe Autotalon automyyjä

TÄYSSÄHKÖAUTO LIKKUU SÄHÄKÄSTI EEPEE AUTOTALOSSA

Eepee Autotalon automyyjä **Essi Baillie** on omassa työssään nähnyt, miten sähköautot ovat kurvanneet myyntitilastojen paalupaikalle. Myydyistä autoista jo noin puolet on täyssähköautoja.

Tällä hetkellä Baillien myymistä autoista noin puolet on täyssähköautoja. Toinen puolisko jakautuu tasan hybridien ja kokonaan polttomoottoriautojen kesken.

Sähköauton korkeampi ostohinta muihin autoihin verrattuna tulee uusiin mittasuhteisiin, kun laskelmaan lisätään edulliset käyttövoimakulut, vähäiset huoltokustannukset, auto-verottomuus ja matala käyttövoimavero. Puhumattakaan ympäristöystävällisyydestä.

NIMENVAIHDOS EEPEE AUTOTALOKSI VIIMEISTELI SUUREN UUDISTUKSEN

Ess Autotalon nimenvaihdos Eepee Autotaloksi helmikuussa 2023 vahvisti yhteyttä Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppaan. Parinkymmentä vuotta toimineen autokaupan kattavan toimitilauudistuksen lisäksi Eepee Autotalon henkilöstöresurssit sekä liiketoiminnalliset kasvutavoitteet on nyt päivitetty vastaamaan kehittyvän autokaupan tarpeita.

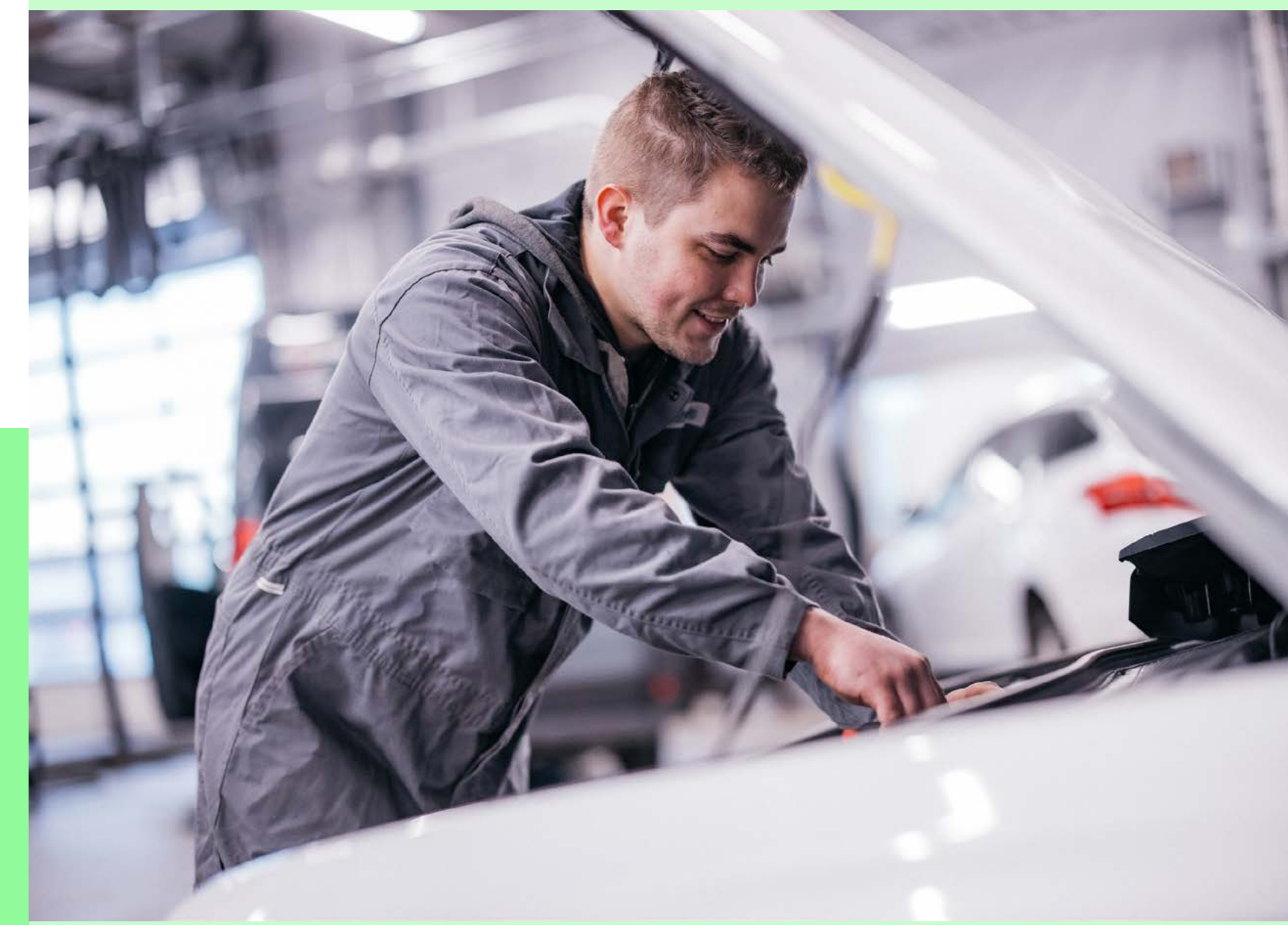
Eepee Autotalo toi asiakasomistajille maksettavan Bonuksen, jota on mahdollista kerryttää niin katsastuksesta, huollosta, varaosista, rengashotellista kuin auton ostamisestakin.

– Haluamme kirkastaa ajatusta siitä, että olemme osuuskaupan autokauppana palvelemassa erityisesti asiakasomistajiamme, johtaja **Ari Harju** linjaa.

SÄHKÖ- JA HYBRIDIAUTOJEN HUOLTAMISEN EDELLÄKÄVIJÄ

Eepee Autotalo on edelläkävijä sähkö- ja hybridi- autojen huoltamisessa ja korjaamisessa toimialueellaan. Jo viidesosa huollettavista autoista toimii uusilla käyttövoimilla.

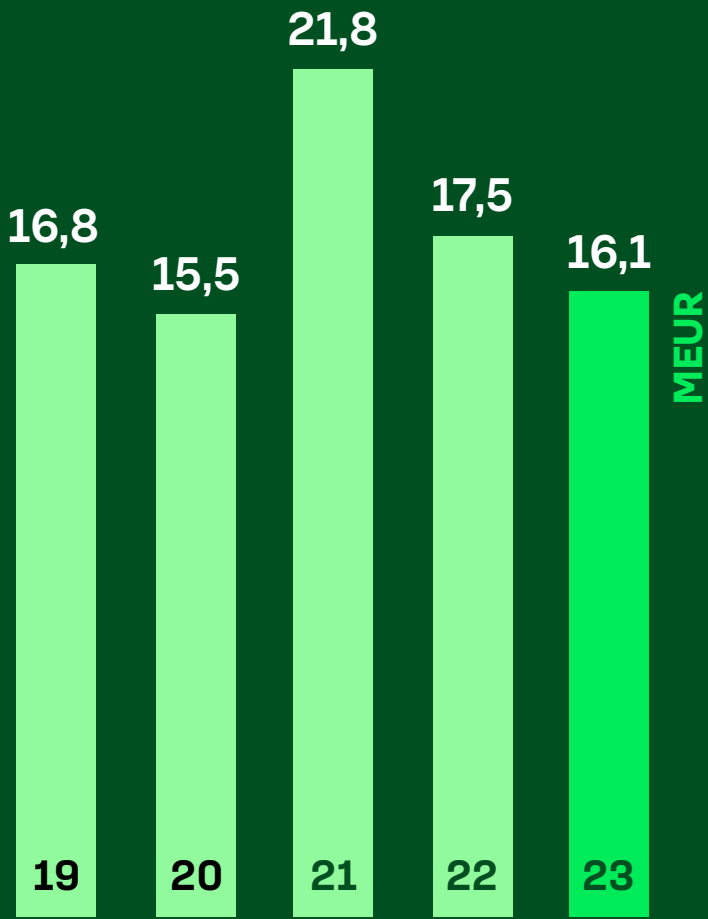
Kasvua hakeva Eepee Autotalo satsaa laajaan palvelu- tarjontaan. Kirkkaimpana kärkenä on käyttövoimasta riippumaton monimerkkihuolto, jossa pystytään palvelemaan kaikki autoilijat auton käyttövoimasta ja merkistä riippumatta. Eepee Autotalo on tuplannut monimerkkihuoltonsa resurssit, joten huollon asiakkaita palvellaan ammattitaitoisesti ja nopeasti.

AUTOTALON PALVELUPAKETISTA TULI ARVOKAS KILPAILUVALTTI

Eepee Autotalon täyden palvelun konsepti on osoittautunut vahvaksi kilpailuvaltiksi haastavilla automarkkinoilla. Asiakkaat arvostavat sitä, että samalta tontilta voi ostaa auton ja varaosien lisäksi huollon, katsastuksen, rengashotellin ja auton pesupalvelut.

BRUTTO-
INVESTOINNIT
KÄYTTÖ-
OMAISUUTEEN

LISÄÄ AURINKO-
ENERGIAA
JA VÄHEMMÄN
PÄÄSTÖJÄ

Eepe on jo vuosien ajan tehnyt toimipaikkoihinsa energiasäästötoimenpiteitä ja etsii aktiivisesti uusia keinoja parantaa energiankäyttöä. Vuonna 2023 toteutetuissa toimipaikkauudistuksissa on uusittu myymälöiden kylmälaitteita ympäristöystävällisiin ja energiatehokkaisiin CO2-kylmälaitteisiin, ryhdytty hyödyntämään kylmälaitteiden lauhdelämpöä lämmitykseen, uusittu sisä- ja ulkovalaistusta sekä panostettu etäohjattavaan kiinteistötekniikkaan.

Eepeellä on yhteensä yhdeksän kiinteistön katolla aurinkovoimalat. Aurinkoenergian tuotanto lisääntyi 28 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2023 päättyessä Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupalla oli yhteensä kahdeksan päästötöntä toimipaikkaa.

SÄÄSTIMME ENERGIAA 350 SÄHKÖLÄMMITTEISEN
PIENTALON KOKONAISKULUTUKSEN VERRAN.

S-PANKKI EEPEEN
TOIMINTA-ALUEELLA

S-Etukortti
Visan käyttäjiä

95 938

S-Pankin
pankkitunnukset

80 072

henkilöllä

S-mobiilin
ladanneita käyttäjiä

67 315

S-PANKKI TUKEE ASIAKASOMISTAJAA ELÄMÄN ERI VAIHEISSA

S-Pankki on Suomen ainoa kauppapankki, jonka tuote ja palveluvalikoiman ytimenä toimivat osuuskauppojen asiakasomistajille suunnatut maksuttomat peruspankki-palvelut. S-Pankin tuotevalikoima koostuu käyttö- ja säästötileistä, rahastoista ja varainhoidon palveluista, kulutusluotoista, vakuudellisista lainoista, kansainvälisistä maksukorteista sekä verkkopankista ja mobiilipankista. S-Pankin ja S-ryhmän palvelut yhdistävällä S-mobiilisovelluksella on noin 2,2 miljoonaa käyttäjää. Sieltä löytyy kätevästi kaikki, mitä pankkiasioinnissa tarvitsee. Eepeen S-Pankin asiakaspalvelupiste on Hyllykallion Prismassa. Eepeen S-Pankin asiakaspalvelupiste on Hyllykallion Prismassa. Maakunnassa on mahdollisuus asioida kiertävän S-Pankkineuvojan luona ajanvarauksella.

S-Pankin palvelut on ensisijaisesti suunnattu S-ryhmän asiakasomistajille, joille tili, kortti, verkkopankkitunnukset ja mobiilipalvelut ovat maksuttomia. S-Pankin palvelut sopivat erinomaisesti myös lapsille ja nuorille. Pankkikortin voi saada 7-vuotiaana ja verkkopankkitunnukset 12-vuotiaana. Korkeakouluopiskelija voi hakea opiskelijan S-Etukortti Visa Credit/Debit -yhdistelmäkorttia ilman opintopistevaatimuksia. Kortti yhdistää kätevästi pankkikortin ja luottokortin 1 000 euron luottorajalla. S-Etukortti Visa on asiakasomistajille ja asiakasomistajatalouteen kuuluville kuukausi- ja vuosimaksuton.

S-PANKKI.FI ►

Eepeellä on

2 883

yritystä asiakkaana

10,6 milj.€

veroton myynti vuonna 2023

**S-BUSINESS-
KIERTUE VIE TIETOA
YRITYSPALVELUISTA
MAAKUNTAAN.**

S-BUSINESS- KORTTI TUO SÄÄSTÖJÄ YRITYKSILLE

S-Business on kotimainen, maksuton ja kuititon yrityskortti, joka toimii maksuvälineenä yli 1800 S-ryhmän toimipaikassa. S-Business-kortti vapauttaa yritykset kuittisirkuksesta, koska kaikki ostotiedot toimitetaan kuukausittain kootusti korttilaskulla. Lisäksi sillä saa ostoista toimialakohtaisia alennuksia. Saatavilla myös S-Business Prepaid, joka on turvallinen ennakkomaksukortti.

Kortti soveltuu yrityksille, yhdistyksille, seuroille, kunnille, kaupungeille, seurakunnille, hyvinvointialueille ja ylipäänsä kaikille, joilla on suomalainen y-tunnus. Vuonna 2023 S-Business-kortin veroton myynti oli 11,6 miljoonaa euroa. Eepeellä S-Businessasiakkaita on palvelemassa oma myyntipäällikkö.

S-BUSINESS.FI ►

HYVINVOINTIA OSUUSTOIMINNALLA

KOHTI KIRKASTA TÄHTÄÄ – STRATEGIA MÄÄRITTÄÄ SUUNNAN

Strategia on kuin matka kohti kirkasta tähteä. Me eepeeläiset olemme sitoutuneet yhdessä kulkemaan sitä kohti, kukin omassa työssään. Olemme sopineet, mitkä asiat ovat matkalla tärkeitä, ja että kukin tekee parhaansa perille pääsemiseksi.

1 Kilpailuetua osuustoiminnasta

Mitä varten me oikein olemme olemassa? Eepee on osuustoiminnallinen liikeyritys, joka tekee alueemme ihmisille ja jäsenillemme parempaa paikkaa elää. Strategian johtolankana on, että jokainen eepeeläinen ymmärtää, miten oma tekeminen auttaa yhteisten tavoitteiden saavuttamisessa. Nuo teot voivat olla ihan pieniä, arkisia asioita.

2 Suorituskyvyn nostaminen

Kun suunta on sama, matkakin sujuu helpommin. Suorituskyvyn nostamisessa on avainasemassa henkilöstön työhyvinvointi, joka vahvistaa veto- ja pitovoimaa. Työntekoa uudistamalla

voimme helpottaa kuormittavia ruuhka- ja huippuja. Esimerkiksi työskentely yli toimialarajojen on mahdollisuus, jota voisi hyödyntää enemmänkin.

Jokainen eepeeläinen pystyy vaikuttamaan siihen, että tuotamme etua asiakasomistajillemme ja huolehdimme, että ostaminen on helppoa ja palvelu erinomaista. Tästä kaikesta syntyy eepeeläinen tapa toimia.

3 Asiakashyödyn ja liiketoiminnan kasvu

Eepeellä on paljon käyttämätöntä potentiaalia, ja matkaa on vielä kurottavana S-ryhmän keskiarvoon esimerkiksi talouspeitossa, markkinaosuudessa ja keskittämisessä. Päämäärän saavuttamiseksi tulee hyödyntää saatavilla olevaa dataa. Se auttaa meitä tekemään entistä tehokkaammin päivittäisen työmme ja mahdollistaa liiketoiminnan kasvun. Kasvua tulee lisämyynnillä ja uusilla asiakasomistajilla.

STRATEGIA ON KUIN MATKA KOHTI KIRKASTA TÄHTÄÄ.

Henrik Karvonen,
toimitusjohdaja

EEPEE JAKOI 198 113 EUROA NUORILLE JA LAPSILLE

**Tuosta summasta Kannustajien kautta jaettiin
100 000 euroa.**

S-ryhmän Kannustajat-ohjelma sai loistavan vastaanoton Eepeen alueella. Lukuisat lasten ja nuorten parissa toimivat urheiluseurat hakivat Kannustaja-seuraksi, joille jaettavaa tukipottia saivat äänestää asiakasomistajat.

Eepee toivoo näin madaltavansa lasten ja nuorten kynnystä hyvien harrastusten pariin. Näinä taloudellisesti tiukkoina aikoina on myös upeaa olla mukana helpottamassa seurojen ja perheiden arkea jakamalla resursseja lasten ja nuorten liikuntaharrastuksiin.

Vuonna 2023 jaettu sadantuhannen euron potti jakautui äänestystulosten perusteella 66 urheiluseuralle ympäri Eepeen toimialuetta. Kannustajat-ohjelma osoittautui niin menestykseksi, että se sai jatkoa vuonna 2024.

KATSO, KENELLE 100 000 EUROA JAETTIIN ►

SPONSOROIMME

492 099

**EUROLLA URHEILUA,
KULTTUURIA JA YHTEIS-
KUNNALLISTA TOIMINTAA
VUONNA 2023.**

DEFIBRILLAATTORIT JOKA TOIMIPAIKKAAN

Eepee on hankkinut jokaiseen toimipaikkaansa defibrillaattorin, jonka avulla voidaan korjata sydämen käyntihäiriö tai sydänpysähdys. Sen käyttö ensiavussa on helppoa joko ääni- tai kuvaohjauksen avulla. Eri toimipisteiden aukioloajat ovat laajat, joten laitteet ovat senkin vuoksi hyvin saatavilla. Ne on sijoitettu näyttävästi esille, että apua tarvittaessa ne olisi helppo saada käyttöön.

Tavoitteena on, että jokaisessa työvuorossa olisi henkilö, jonka ensiaputaidot olisivat koulutuksen kautta ajan tasalla. Vuosittain ensiapukoulutuksen uusii tai suorittaa 100–200 eepeeläistä.

VÄHÄHIILARINEN MUNAKASPIZZA VOITTI EEPEEN LÄHIRUOKAKISAN

Eepee järjesti 120-juhlavuotensa kunniaksi Lähiruokakisan alueensa ruokatuottajille. Kisaan haki mukaan yli 20 alueen elintarvikeyritystä.

Voiton vei Ilmajoen Makkaramestarien tuoteidea Vähähiilarinen munakaspizza. Arvostelujen mukaan se on monipuolinen ja hyvänmakuinen tuote, joka sopii monenlaisiin käyttötilanteisiin.

Ilmajoen Makkaramestarien **Vesa Luhtala** kertoo, että se on myös täysin uudenlainen tuote ja todellinen lähituote, jossa on pystytty hyödyntämään paljon alueen raaka-aineita.

MYYMÄLÄT SAIVAT HÄVIKKILAATIKOT

Asiakkaiden suuresti toivomat hävikki-laatikot saapuivat kesällä 2023 Eepeen ruokakauppoihin. Hävikkilaatikoihin kootaan myymälässä esimerkiksi hieman kolhiintuneita, mutta vielä käyttökelpoisia hedelmiä ja vihanneksia, jotka asiakas voi ostaa edullisesti 0,65 euron kilohintaan. Hävikkilaatikon ostaminen on helppo tapa tehdä arjen ekoteko ja samalla lisätä kasvisten osuutta omalla lautasellaan.

SUOSIMME
OSTOISSAMME
LÄHITUOTTAJIA

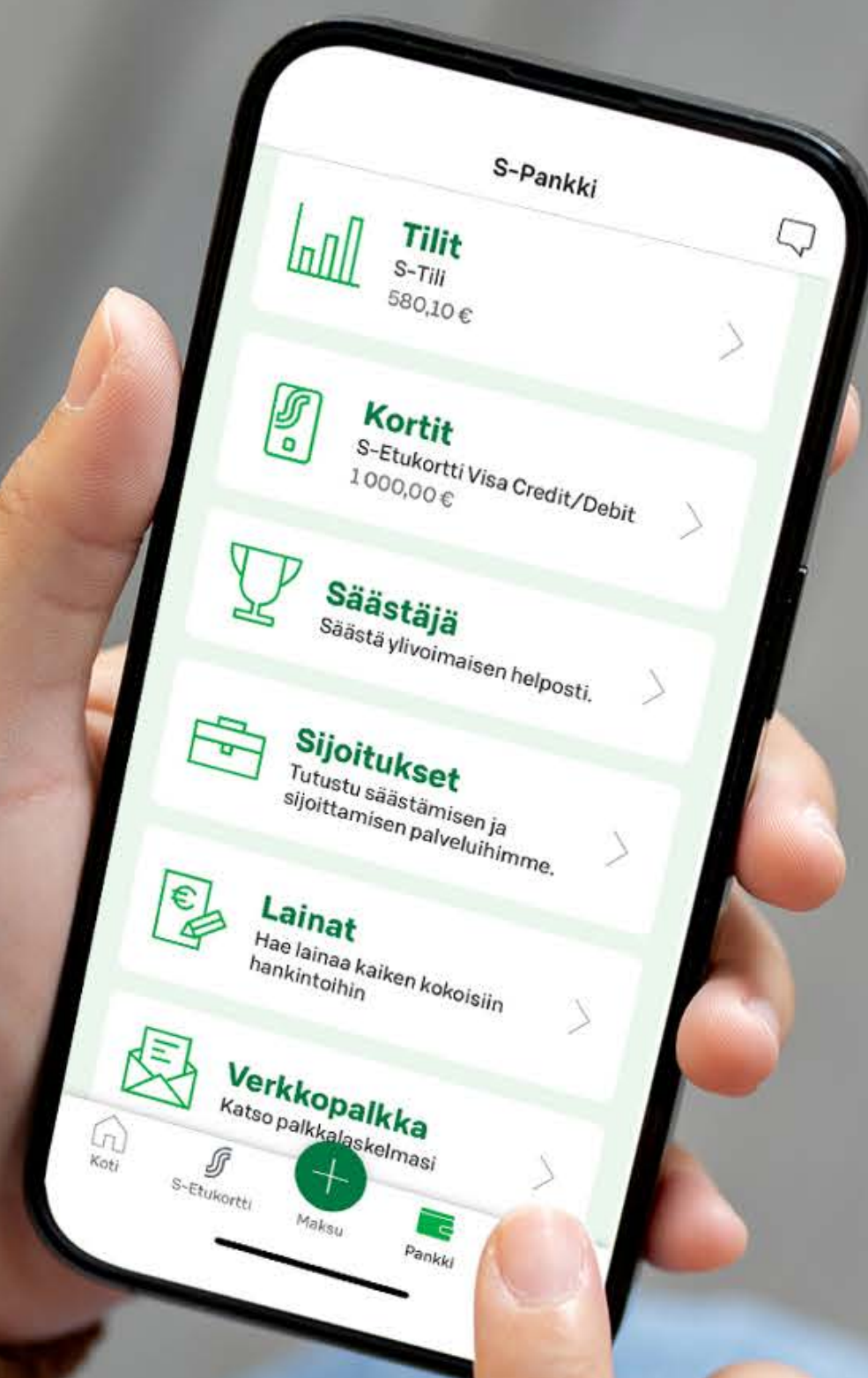
KOTIMAISIA
TUOTTEITA

80 %

RUOKATOIMITTAJIA
ALUEELTAMME

106

KÄTEVÄ S-MOBIILI

Näkee helposti,
kuinka paljon
bonusta on
tulossa.

Helppo siirtää rahaa,
tarkastella tilejä, käyttää
verkkomaksamisessa ja
tunnistautumisessa sekä
säilyttää kuitteja.

Erittäin käyttäjäystävällinen.
Rakastan sovellusta. Tarjolla
on paljon etuja.

Suosittelen
S-mobiilia. Sieltä saa
alennuksia ja tietoa omien
ostoksien kotimaisuudesta
ja terveellisyydestä.

Tykkään katsoa kauppakuitit
sovelluksesta. Seuraan
myös, miten ostokseni
jakautuvat.

Helppo käyttää.
S-Pankki, etukupongit ja
tarjoukset aina mukana.

EEPEE JUHLI NÄYTTÄVÄSTI LÄPI VUODEN

1 20 vuotta täyttävää Eepeatä juhlistettiin ystävänäpäivänä 14. helmikuuta kaikissa toimipaikoissa. Samana päivänä avattiin myös uudistunut Eepee Autotalo.

Suuri juhlatiikonloppu pidettiin syyskuun ensimmäisenä viikonloppuna. Perjantaina asiakasomistajien illassa esiintyivät Elastinen ja Movetron. Festareille osallistui kymmenentuhatta ihmistä. Lauantaina Original Sokos Hotel Lakeuden piha-alueella ja Lakeudenpuistossa messuilla oli lapsille paljon ohjelmaa. Henkilökunnan juhlassa esiintyi illalla Lauri Tähkä. Eepee sulki useimmat

toimipaikkansa lauantai-illasta sunnuntaiaamuun, jotta mahdollisimman moni henkilökunnasta pääsi mukaan juhlimaan.

Lisäksi järjestettiin ideakilpailu, jossa haettiin uusia kiinnostavia ruokatuotteita Eepeen marketteihin kuluttajien saataville. Kilpailun voitti Ilmajoen Makkaramestarien Vähähiilarinen munakaspizza.

Suuren suosion sai juhlatiikonloppu, jossa kaksi asiakasomistajaa voitti vuoden ruoat. Onnetar suosi Sanna Saloa ja Heli Lehtoa, he saivat 8 000 euron arvosta S-ryhmän lahjakortteja.

HALLINTO

EDUSTAJISTO 2021-2024

JÄSENALUE 1 KAUHAVA, LAPPAJÄRVI, LAPUA, VÖYRI (PETTERINMÄKI), ALAJÄRVI, ALAVUS, KUORTANE, SOINI, VIMPELI, ÄHTÄRI

Anita Ammesmäki
myyntikoordinaattori,
eläkeläinen, Vimpeli

Annukka Annala
FM, asiantuntija,
Kauhava

Janne Autio
maatalousyrittäjä,
Kauhava

Ano Halla-aho
maanviljelijä, konemyyjä,
Soini

Johanna Kankaanpää
emäntä,
Ähtäri

Virpi Lahtinen
marketpäällikkö,
Alajärvi

Jari Laukkonen
maatalousyrittäjä,
Kauhava

Antti-Kalle Levijoki
diplomi-insinööri,
Alajärvi

Risto Mattila
yrittäjä,
Kauhava

Johanna Nelimarkka
maanviljelijä,
Alajärvi

Harri Ojanperä
yrittäjä,
Kauhava

Katja Pasto
myyjä,
Alavus

Matias Peltonen
vastaava puhdistamonhoitaja,
Kauhava

Paavo Lakaniemi
eläkeläinen,
Lapua

Mikko Savola
kansanedustaja,
Ähtäri

Marjatta Seppä-Lassila
sisätautien kirurgian ja
psykiatrian sairaanhoitaja,
Kauhava

EDUSTAJISTO 2021-2024

JÄSENALUE 2 SEINÄJOKI, ILMAJOKI

Pirjo Aittoniemi
yleislääketieteen erikoislääkäri,
seurakuntaneuvos, Seinäjoki

Arja Hoikka
myymäläpäällikkö,
Seinäjoki

Jenni Hyypä
myyntipäällikkö, tradenomi
(YAMK), Seinäjoki

Hannu Ilomäki
työpäällikkö,
Seinäjoki

Pekka Kangasluoma
diplomi-insinööri,
Seinäjoki

Jani Kantokoski
vanhempi konstaapeli, turval-
lisuuspäällikkö, Seinäjoki

Kaisu Kupari
eläkeläinen,
Seinäjoki

Anni Kärkölä
ajoneuvoasentaja, vartija,
Seinäjoki

Minna Lounatvuori
KTM,
Seinäjoki

Anna Mäki-Paavola
yrittäjä,
Seinäjoki

Nora Lahti
myyntipäällikkö,
Seinäjoki

Tero Ojala
maatalousyrittäjä,
Ilmajoki

Seppo Perkiö
taksiautoilija, yrittäjä,
Seinäjoki

Esa Perttu
talouspäällikkö evp,
Seinäjoki

Juho Raumanni
maanviljelijä, eläkeläinen,
Ilmajoki

Johanna Reinilä
muistihoitaja,
Ilmajoki

Aki Ruotsala
palvelujohtaja, ekonomi,
Seinäjoki

Timo Tuuri
ekonomi, fysioterapiayrittäjä,
Ilmajoki

Jukka Vihriälä
valtiopäiväneuvos,
Seinäjoki

Ilmari Ylä-Autio
varatuomari, liikuntaneuvos,
Seinäjoki

EDUSTAJISTO 2021-2024

JÄSENALUE 3 ISOJOKI, KARIJOKI, KAUAJOKI, KURIKKA, TEUUA, NÄRPIÖ, KRISTIINANKAUPUNKI, KASKINEN

Roger Björknäs
jordbrukare,
Kristiinankaupunki

Kaj Erlands
maatalousyrittäjä,
Teuva

Michaela Esch
privatföretagare,
Närpiö

Johnny Grandell
försäljningschef,
Närpiö

Marjatta Hautala
KM, opettaja,
Kauhajoki

Veli Hautaniemi
maanviljelijä,
Karijoki

Anja Heinänen
eläkeläinen,
Kristiinankaupunki

Sami Keskinen
palamies, rakennusmestari,
Kurikka

Jaana Korkeamäki
toimialasihteeri,
Teuva

Tanja Mäkelä
sairaanhoitaja (AMK),
Kurikka

Hanna-Leena Pihlajaniemi
toiminnanjohtaja,
Kristiinankaupunki

Aira Rantanen
eläkeläinen,
Kurikka

Harri Salonen
lääketieteen tohtori, sydän-
ja verisuonikirurgi, Kurikka

Hannu Vastamäki
myyjä,
Kurikka

KLIKKAA JA LUE
HALLINNOSTA ENEMMÄN ►

HALLINTONEUVOSTO 2023

Elina Varamäki, pj.
vararehtori, dosentti,
Seinäjoki

Taavi Kivipelto, vpj.
maanmittausinsinööri,
Alajärvi

Raija Autio
maatalousyrittäjä,
Kauhava

Jussi Haapoja
maatalousyrittäjä,
Kurikka

Kari Homi
maanviljelijä,
Seinäjoki

Katriina Hyvölä
matkailualan yrittäjä,
Ähtäri

Eija Joensuu
esiopettaja,
Kauhajoki

Riitta Koivukoski
metsätalousinsinööri,
Vimpeli

Titta Luoma
johtaja, suunterveys,
Seinäjoki

Mervi Mäenpää
maatalousyrittäjä,
Seinäjoki

Tarja Mäkinieniemi
ylitarkastaja,
Ilmajoki

Kati Ojaniemi
koulutuspäällikkö,
Seinäjoki

Lasse Rajala
yrittäjä, agrologi (AMK),
Lapua

Ahti Ranto
maatalousyrittäjä,
Ilmajoki

Jukka Reinikka
maatalousyrittäjä,
Alavus

Outi Simola
erityisopettaja,
Kurikka

Mats Söderback
talousjohtaja,
Närpiö

Mikko Tanhuamäki
toimitusjohtaja,
Seinäjoki

Jukka Vainionpää
yrittäjä,
Isojoki

HENKILÖSTÖN EDUSTAJAT

Timo Piirto
esimiesten edustaja,
liikennemyymäläpäällikkö,
ABC, Kauhajoki

Anneli Rintamäki
myyjä,
Seinäjoki

KLIKKAA JA LUE
HALLINNOSTA ENEMMÄN ►

HALLITUS

1.1.2024

Henrik Karvonen, pj.
toimitusjohtaja, Oik.yo, MBA, HHJ

Mikko Isoniemi, vpj.
kehitysjohtaja, KTM, HHJ PJ

Elina Harju
yrittäjä, toimitusjohtaja, KTM

Sanna Järviaho
talousjohtaja, KTM

Tommi Ranta
yrittäjä, liiketoimintajohtaja, KTT

KLIKKAA JA LUE
 HALLINNOSTA ENEMMÄN ►

TILINPÄÄTÖS

1.1.–31.12.2023

Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa ja
Eepee-osuuskauppakonserni

SAAVUTIMME
SUURIMMAN
OSAN UUDESSA
STRATEGIASSAMME
MÄÄRITELLYISTÄ
TAVOITTEISTA.

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

Osuuskauppa on liikeyritys, jonka tulee olla vakavarainen ja toimia tehokkaasti. Vuoden 2023 aikana saavutimme suurimman osan uudessa strategiassamme määritellyistä tavoitteista.

Osuuskauppa on jäsentensä omistama yritys, jonka päätehtävänä on tuottaa jäsenhyötyä osuuskunnan jäsenille. Asiakasomistajillemme maksetun bonuksen, maksutapaedun ja ylijäämän palautuksen yhteenlaskettu summa nousi 20,9 miljoonaan euroon.

Lisäksi yrityksemme omaa merkittävän roolin yhtenä alueemme suurimpana yrityksenä. Tämä luo meille velvollisuuden toimia vastuullisesti ja esimerkillisesti. Loppuvuodesta 2023 toteutetun Luottamus- ja Mainetutkimuksen (T-Media) mukaan olemme erittäin korkealla tasolla kaikilla maineen ja sidosryhmätuen osa-alueilla. Kehityksemme on ollut poikkeuksellisen nopeaa.

Vuonna 2023 meillä oli hetken aikaa syytä juhlia 120-vuotisen historiamme lisäksi myös kyseisen vuoden menestystä. Menestys luo meille mahdollisuuden jatkaa arkista työtämme vaikeassa toimintaympäristössä.

Henrik Karvonen
Toimitusjohtaja

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

VUODELTA 2023

YHTIÖRAKENNE

Eepee-konserniin kuuluivat tilikauden päättyessä emo-osuuskunta Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa ja sen omistama tytäryhtiö Eepee-Kiinteistöt Oy (omistus 100 prosenttia). Eepee-Kiinteistöt Oy on Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupan kokonaisuudessaan omistama tytäryhtiö, jonka toimialana on Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupan liiketoimintaa palveleva investointitoiminta.

Eepee on osa S-ryhmää. Kaupparyhmän muodostavat yhteensä 19 alueosuuskauppaa, 6 paikallisosuuskauppaa sekä Suomen Osuuskauppojen Keskuskunta SOK tytäryhtiöineen.

EEPEE-KONSERNIN LIIKEVAIHTO JA TULOS

Eepee-konsernin arvonlisäverollinen kokonaismyynti vuonna 2023 oli 606,7 milj. euroa. Myynti kasvoi edellisvuodesta 29,6 milj. euroa. Konsernin liikevaihto oli 500,4 milj. euroa, mikä on 24,8 milj. euroa edellistä vuotta enemmän.

Marketkaupan myynnin kasvuun vaikutti etenkin päivittäis-tavarakaupan inflaation voimistuminen vuoden aikana, mutta myös asiakasmäärän positiivinen kehitys. Liikennekaupassa polttonesteiden myyntivolyymi kasvoi kolme prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna, mutta polttonesteiden maailmanmarkkinahintojen lasku painoi euromääräisen myynnin laskuun. Matkailu- ja ravitsemiskaupassa nähtiin selvä toipuminen korona-ajosta, johon vaikuttivat maakunnan vilkas tapahtumakesä sekä työmatkailun palautuminen koronaa edeltävälle tasolle. Autokaupassa uusien autojen myynti kasvoi edellisvuodesta, jota auttoi uusien autojen komponenttipulan helpottuminen. Vaihtoautokaupassa sen sijaan myynti laski.

Konsernin liiketoiminta-alue	Liikevaihto (M €)	+/- ed.v.
MARKETKAUPPA	343,4	26,5
LIIKENNEKAUPPA	125,3	-5,2
MATKAILU- JA RAVITSEMISKAUPPA	19,4	2,6
AUTO- JA AUTOTARVIKEKAUPPA	11,0	0,9
MUUT	1,3	0,0
YHTEENSÄ	500,4	24,8

Konsernin henkilöstökulut olivat 47,6 milj. euroa ja ne kasvoivat edellisestä vuodesta 2,9 milj. euroa. Myynnin kasvu on lisännyt henkilöstötarvetta, mikä näkyi henkilöstökulujen kasvuna erityisesti marketkaupan ja matkailu- ja ravitsemiskaupan toimialoilla. Myös vuonna 2023 tehdyt palvelualojen palkkaratkaisut vaikuttivat merkittävästi henkilöstökuluihin.

Muut liiketoiminnan kulut kasvoivat 37,6 milj. eurosta 41,5 milj. euroon. Kuluja kasvattivat lisääntyneet kiinteistökulut, erityisesti kiinteistöjen korjauskulut, ICT-järjestelmien ketjumaksut SOK:lle sekä markkinointikulut. Markkinointikulujen kasvuun vaikutti erityisesti 120 v -juhlavuoden panostukset.

Liiketoiminnan kiinteät kulut olivat yhteensä 89,1 milj. euroa ja liikevaihdosta laskettuina 17,8 prosenttia (edellisvuonna 82,3 milj. € ja 17,3 prosenttia).

Poistot lisääntyivät tilikauden aikana 0,9 milj. euroa ja olivat 14,2 milj. euroa.

Konsernin toiminnan tulos eli ylijäämä ennen veroja oli 11,7 milj. euroa, mikä oli 3,0 milj. euroa edellisvuotta enemmän. Tilikauden ylijäämä oli 9,5 milj. €, mikä oli 2,3 milj. euroa edellisvuotta enemmän.

INVESTOINNIT

Eepee-konserni investoi vuoden 2023 aikana yhteensä 16,1 milj. euroa palveluidensa ja toimipaikkaverkostonsa kehittämiseen. Vuonna 2022 summa oli 17,5 miljoonaa euroa.

Investoinnit kohdistuivat verkostoon monipuolisesti. Alkuvuoden aikana S-market-myymäläuudistuksissa Jurvassa, Peräseinäjoella ja Kristiinankaupungissa tehtiin kalusto- ja miljööuudistukset sekä parannettiin kiinteistöjen energiatehokkuutta. Kesän kynnyksellä Eepeen konttori muutti Hyllykallion Prismalta Seinäjoen Torikeskukseen. Lisäksi matkailu- ja ravitsemiskaupan toimialan esihenkilöille rakennettiin Original Sokos Hotel Vaakunan yhteyteen konttoritilat. Syksyllä käynnistyi S-market / ABC Alavudella iso uudistus, jossa S-market uusittiin uuden konseptin mukaiseksi, ABC ja sen kalusto uusittiin ja ABC-market purettiin ja kalustettiin ravintolakäyttöön. Alavuden kiinteistön lämmitys vaihdettiin maalämpöön. Eepee osti lokakuussa aiemmin vuokrasopimuksilla hallinnoidut kauppakiinteistöt Töysässä ja Lehtimäellä omikseen. Loppuvuoden aikana käynnistyi Original Sokos Hotel Vaakunan remontti, jossa mm. uusitaan kiinteistön taloautomaatio, asennetaan uusi tavarahissi ja tehdään kiinteistöön energiatehokkuusuudistukset sekä uudistetaan ravintola Talriikkia. Uudistushanke on kokonaisuudessaan valmis keväällä 2024. Vuoden 2023 aikana rakennettiin sähköautojen ABC-latauspisteitä S-market / ABC Kauhavalle, S-market / ABC Alavudelle, S-market Kristiinankaupunkiin, S-market Peräseinäjoelle sekä Original Sokos Hotel Vaakunan parkkihalliin.

RAHOITUS, TASE JA OMAVARAISUUS

Konsernin taseasema ja maksuvalmius säilyivät tilikauden ajan hyvällä tasolla. Rahavarat olivat vuoden päättyessä 17,7 milj. €. Rahavarojen määrä kasvoi 9,4 milj. €. Konsernin rahoitusasema on hyvä.

Konsernitaseen loppusumma oli 221,9 milj. euroa (ed.v. 212,4 milj. €). Omavaraisuusaste tilikauden päättyessä oli 77,3 % (ed.v. 77,5 %). Konsernin sijoitetun pääoman tuotto oli 7,1 % (ed.v. 5,5 %).

HENKILÖSTÖ

Eepee-konsernissa oli 31.12.2023 työsuhteessa 1443 henkilöä, joka on 107 henkilöä enemmän kuin edellisvuonna. Henkilöstön lukumäärä jakaantui toimialoittain seuraavasti:

	Lukumäärä	% kaikista	Muutos kpl
MARKETKAUPPA	945	65,5 %	+86
LIIKENNEMYYMÄLÄ- JA POLTTONESTEKAUPPA	232	16,1 %	+6
MATKAILU- JA RAVITSEMISKAUPPA	203	14,1 %	+9
AUTO- JA AUTOTARVIKEKAUPPA	29	2,0 %	+2
MUUT YHTEENSÄ	34	2,3 %	+4
KAIKKI YHTEENSÄ	1443	100 %	+107

Kokonaismäärästä vakituisessa työsuhteessa oli 1043 henkilöä (1049 henkilöä). Vakituista työsuhteista kokoaikaisia oli 30,3 % (31,0 %). Kesä kautena Eepee työllisti 550 kesätyöntekijää eli saman verran kuin edellisenä vuonna. Kesäharjoittelijoita palkattiin 421 (378 henkilöä).

ASIAKASOMISTAJAT

Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupan jäsenmäärä oli vuoden 2023 lopussa 93 081. Jäsenmäärän nettolisäys oli yhteensä 1310 jäsentä. Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppaan liittyi vuoden aikana uusia jäseniä yhteensä 4 099. Alueemme asiakasomistajien talouspeitto nousi 80,5 prosenttiin.

Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupalla on yksi osuuslaji, osuuspääoma. Osuuksiin ei liity erityisehtoja.

Konsernin veroton bonusmyynti oli 403 milj. euroa (382 milj. euroa). Bonusmyynnin osuus kokonaismyynnistä oli 66,6 % (66,2 %). Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupalla on käytössä bonustaulukko, jossa 900 euron ostoksilla kuukaudessa saa täyden 5 prosentin bonuksen. Vuonna 2023 maksettiin bonusta 17,2 milj. euroa (15,9 milj. euroa). Vuonna 2023 maksutapaetua maksettiin 0,4 milj. euroa (0,4 milj. euroa). Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupalla asiakasomistajille on maksettu vuonna 2023 ylijäämänpalautusta 3,3 milj. euroa (3,0 milj. euroa). Ylijäämän palautuksena maksettiin 1,0 prosenttia Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupalla tehdyistä ylijäämänpalautukseen oikeuttavista vuoden 2022 ostoista.

Asiakasomistajille vuonna 2023 maksetut edut olivat yhteensä 20,9 milj. euroa (19,3 milj. euroa) eli keskimäärin 225 euroa (210 euroa) per jäsen.

YMPÄRISTÖVASTUULLISUUS

Toimintansa kehittämisessä Eepee on sitoutunut S-ryhmän hiilinegatiivisuustavoitteeseen ja pyrkii järjestelmällisesti oman toiminnan aiheuttamien hiilipäästöjen vähentämiseen. Päästöjen vähentäminen vaatii energiankäytön tehostamista ja päästöttömän / uusiutuvan energian käyttöä. Eepee on jo vuosien ajan tehnyt toimipaikkoihinsa energiasäästötoimenpiteitä ja etsii aktiivisesti uusia keinoja parantaa energiankäyttöä. Vuonna 2023

toteutetuissa toimipaikkauudistuksissa on uusittu myymälöiden kylmälaitteita ympäristöystävällisiin ja energiatehokkaisiin CO2-kylmälaitteisiin, ryhdytty hyödyntämään kylmälaitteiden lauhdelämpöä lämmitykseen, uusittu sisä- ja ulkovalaistusta sekä panostettu etäohjattavaan kiinteistötekniikkaan. Eepeellä on yhteensä 9 kiinteistön katolla aurinkovoimalat, joista vuoden 2023 aikana tuotantoon saatiin S-market Ilmajoen, S-market Teuvan ja S-market Närpiön aurinkovoimalat. Aurinkoenergian tuotanto lisääntyi 28 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2023 päättyessä Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupalla oli yhteensä 8 päästötöntä toimipaikkaa.

Vuoden 2023 aikana Eepeen kiinteistöissä tehtyjen erilaisten energiasäästötoimenpiteiden ansiosta saavutettiin vertailu-kelpoisessa energiankulutuksessa (kWh/m²) säästöä yhteensä 3,5 % edelliseen vuoteen verrattuna. Pidemmällä aikavälillä vuodesta 2015 alkaen vertailukelpoinen kokonaisenergiankulutus (kWh/m²) on laskenut yhteensä 23,8 %, koko S-ryhmän tavoitteen ollessa 30 % pudotus energiankäyttöön vuodesta 2015 vuoteen 2030 mennessä. Verkostomuutoksista ja kasvavista aukioloajoista huolimatta energian kokonaiskulutus väheni vastaavalla ajanjaksolla 6065 MWh, mikä vastaa vuosittain noin 350 sähkö-lämmitteisen pientalon kokonaiskulutusta.

Eepee on yhtenä omistajana S-Voima Oy:n tuulivoimapuistoissa, joka on merkittävä panostus S-ryhmän omaan uusiutuvaan energiaan. Investoimalla itse uusiutuvaan energiaan voimme parhaiten varmistaa, että käyttämämme sähkö on hinnaltaan kilpailukykyistä, mutta myös kestävästi tuotettua.

Osana ympäristövastuullisuutta rakennushankkeissa korostetaan kiinteistöjen linkaarta ja kustannuksia tarkastellaan koko elin-kaaren ajalta. Lisäksi toimipaikoissa tapahtuva jätteiden lajittelu ja jätemäärän vähentämispyrkimys ovat osa jokapäiväistä toimintaa.

TASE

EEPEE-KONSERNI

TASE VASTAAVAA	31.12.2023		31.12.2022	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	1 170 738,87		676 085,07	
Aineelliset hyödykkeet	144 863 988,93		144 544 782,33	
Osakkuusyritysosakkeet	487,74		487,74	
Muut sijoitukset	25 375 280,40	171 410 495,94	24 423 280,40	169 644 635,54
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus	20 570 470,93		22 850 765,75	
Pitkäaikaiset saamiset	70 073,98		193 762,98	
Laskennalliset verosaamiset	35 508,40			
Lyhytaikaiset saamiset	12 061 318,62		11 379 372,43	
Rahoitusarvopaperit	8 927 610,09			
Rahat ja pankkisaamiset	8 809 141,19	50 474 123,21	8 348 593,66	42 772 494,82
VASTAAVAA YHTEENSÄ	221 884 619,15		212 417 130,36	
VASTATTAVAA	31.12.2023		31.12.2022	
OMA PÄÄOMA				
Osuuspääoma	7 426 431,96		7 426 431,96	
Muut rahastot				
Osuusmaksurahasto	2 760 151,02		2 644 417,06	
Vararahasto	11 369 708,47		11 369 708,47	
Edellisten tilikausien ylijäämä	140 418 082,44		136 088 036,40	
Tilikauden ylijäämä	9 502 356,10	171 476 730,00	7 166 015,26	164 694 609,14
PAKOLLISET VARAUKSET	177 542,00		0,00	
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma	21 341,02		21 783,40	
Laskennallinen verovelka	4 629 682,34		4 462 702,30	
Lyhytaikainen vieras pääoma	45 579 323,79	50 230 347,15	43 238 035,52	447 722 521,22
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	221 884 619,15		212 417 130,36	

RAHOITUSLASKELMA

EEPEE-KONSERNI

€	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIKETOIMINTA		
Liikelyijäämä	10 445 467,65	8 045 372,22
Oikaisut liikeylijäämään	14 380 619,89	13 579 160,62
Käyttöpääoman muutos	5 014 199,12	-4 679 569,85
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	29 840 286,66	16 944 962,99
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-52 168,41	-41 812,81
Saadut korot ja muut rahoitustuotot	558 126,37	186 375,73
Maksetut tuloverot	-2 266 863,13	-669 873,50
Liiketoiminnan rahavirta	28 079 381,49	16 419 652,41
INVESTOINNIT		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-15 185 574,31	-17 093 797,13
Investoinnit osakkeisiin	-952 000,00	-364 611,25
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	168 636,02	442 316,26
Saadut osingot investoinneista	736 585,96	635 651,18
Investointien rahavirta	-15 232 352,33	-16 380 440,94
RAHOITUS		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	0,00	-1 477 272,76
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) / vähennys (-)	-738 636,29	0,00
Osuuspääoman lisäys	115 733,96	32 958,06
Maksetut osuuspääoman korot	-2 835 969,21	-2 556 975,82
Rahoituksen rahavirta	-3 458 871,54	-4 001 290,52
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)	9 388 157,62	-3 962 079,05
Rahavarat tilikauden alussa	8 348 593,66	12 310 672,71
Rahavarat tilikauden lopussa	17 736 751,28	8 348 593,66
Oikaisut liikeylijäämään		
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja tappiot (+)	13 888,65	278 307,44
Poistot ja arvonalentumiset	14 189 189,24	13 300 853,18
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua	177 542,00	
Käyttöpääoman muutos	14 380 619,89	13 579 160,62
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos	-350 443,05	-3 436 585,79
Vaihto-omaisuuden muutos	2 280 294,82	-3 188 946,63
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	3 084 347,35	1 945 962,57
	5 014 199,12	-4 679 569,85

TULOSLASKELMA

ETELÄ-POHJANMAAN

OSUUSKAUPPA

TULOSLASKELMA	1.1. - 31.12.2023		1.1. - 31.12.2022	
Liikevaihto	499 192 340,14		474 361 144,99	
Liiketoiminnan muut tuotot	117 119,12		201 659,42	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	385 000 200,18		370 058 183,80	
Ulkopuoliset palvelut	1 885 492,73	386 885 692,91	2 214 269,42	372 272 453,22
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	39 194 814,69		36 715 940,32	
Henkilösivukulut	8 374 413,53	47 569 228,22	7 991 224,05	44 707 164,37
Poistot ja arvonalentumiset	5 507 382,04		4 987 756,80	
Liiketoiminnan muut kulut				
Toimitilavuokrat	21 699 205,76		20 793 314,44	
Muut kulut	28 957 809,55	50 657 015,31	26 057 835,50	46 851 149,94
Liikeylijäämä	8 690 140,78		5 744 280,08	
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	1 940 287,97		872 184,28	
Ylijäämä ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	10 630 428,75		6 616 464,36	
Tilinpäätössiirrot (+/-)	-1 694 355,87		-1 727 157,17	
Tuloverot (+/-)	-1 644 060,72		-858 534,31	
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	7 292 012,16		4 030 772,88	

TASE

ETELÄ-POHJANMAAN

OSUUSKAUPPA

TASE				
VASTAAVAA	31.12.2023		31.12.2022	
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet	64 264,93		98 669,38	
Aineelliset hyödykkeet	20 122 580,88		18 239 896,83	
Osuudet saman konsernin yrityksissä	83 524 861,53		83 524 861,53	
Muut sijoitukset	25 338 126,32	129 049 833,66	24 386 126,32	126 249 554,06
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus	20 570 470,93		22 850 765,75	
Pitkäaikaiset saamiset	70 073,98		193 762,98	
Lyhytaikaiset saamiset	37 750 465,35		31 581 283,03	
Rahat ja pankkisaamiset	8 797 158,45	67 188 168,71	8 296 498,36	62 922 310,12
VASTAAVAA YHTEENSÄ	196 238 002,37		189 171 864,18	
VASTATTAVAA	31.12.2023		31.12.2022	
OMA PÄÄOMA				
Osuuspääoma	7 426 431,96		7 426 431,96	
Muut rahastot				
Osuusmaksurahasto	2 760 151,02		2 644 417,06	
Vararahasto	11 369 708,47		11 369 708,47	
Edellisten tilikausien ylijäämä	114 549 099,41		113 354 295,74	
Tilikauden ylijäämä	7 292 012,16	143 397 403,02	4 030 772,88	138 825 626,11
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ	10 078 937,68		8 384 581,81	
PAKOLLISET VARAUKSET	27 542,00		0,00	
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkäaikainen vieras pääoma	2 852,00		0,00	
Lyhytaikainen vieras pääoma	42 731 267,67	42 734 119,67	41 961 656,26	41 961 656,26
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	196 238 002,37		189 171 864,18	

RAHOITUSLASKELMA

ETELÄ-POHJANMAAN

OSUUSKAUPPA

€	Viite	1.1.-31.12.2023	1.1.-31.12.2022
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA			
Liikevoitto		8 690 140,78	5 744 280,08
Oikaisut liikevoittoon	(1)	5 536 322,91	4 987 733,98
Käyttöpääoman muutos	(2)	3 446 593,33	-6 030 937,74
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		17 673 057,02	4 701 076,32
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		3 541 467,87	330 086,62
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-51 606,31	-40 088,27
Saadut korot ja muut rahoitustuotot		1 250 443,15	370 460,34
Maksetut tuloverot		-1 851 874,86	-307 048,73
Liiketoiminnan rahavirta		20 561 486,87	5 054 486,28
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA			
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin		-7 525 696,53	-5 316 508,38
Investoinnit osakkeisiin		-952 000,00	-364 611,26
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		168 636,02	53 300,13
Saadut osingot investoinneista		736 585,96	635 651,18
Investointien rahavirta		-7 572 474,55	-4 992 168,33
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA			
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut		0,00	-1 477 272,76
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut		-738 636,29	0,00
Osuusmaksujen lisäys (+) / vähennys (-)		115 733,96	32 958,06
Maksetut osuuspääoman korot		-2 835 969,21	-2 556 975,82
Rahoituksen rahavirta		-3 458 871,54	-4 001 290,52
Rahavarojen muutos, lisäys (+) / vähennys (-)		9 530 140,78	-3 938 972,57
Rahavarat tilikauden alussa		8 296 498,36	12 235 470,93
Rahavarat tilikauden lopussa		17 826 639,14	8 296 498,36
Oikaisut liikevoittoon	(1)		
Pysyvien vastaavien myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		1 398,87	-22,82
Poistot ja arvonalentumiset		5 507 382,04	4 987 756,80
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		27 542,00	
Käyttöpääoman muutos	(2)	5 536 322,91	4 987 733,98
Lyhytaikaisten liikesaamisten muutos		-349 666,36	-3 796 589,82
Vaihto-omaisuuden muutos		2 280 294,82	-3 188 946,63
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos		1 515 964,87	954 598,71
		3 446 593,33	-6 030 937,74

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konserniyritykset
Eepee-konserniin on konsernitilinpäätöksessä yhdistel-ty emo-osuuskunta Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupan lisäksi Eepeen sataprosenttisesti omistama tytäryhtiö Eepee-Kiinteistöt Oy. Konsernilaskennassa yhdisteltäviä osakkuusyrityitä Eepee-konsernissa ei ole.

2. ELIMINOINNIT

Konsernin sisäinen osakeomistus on tilinpäätöksessä eliminoitu hankintamenomenetelmän mukaan, jolloin tytäryhtiöosakkeiden hankintameno on eliminoitu tytäryhtiöiden hankintahetken omia pääomia vastaan. Eepee-Kiinteistöt Oy:n osalta eliminointieroa ei syntynyt.

Sulautuneiden tytäryhtiöiden keskinäisen osakeomis-tuksen eliminoinneissa syntyneet konserniaktiivat on Kiinteistö Oy Seinäjoen Hotellin osalta kohdistet-tu maa-alueeseen ja rakennukseen sekä Kiinteistöt Oy Seinäjoen Prismakeskuksen osalta maa-alueeseen. Näitä kohdistuksia jatketaan sulautumisen jälkeen. Kiinteis-tö Oy Seinäjoen Hotellin rakennukseen kohdistettu osa poistetaan tasapoistoina 35 vuoden aikana. Viimeksi mainittu on poistettu nollaan (0) vuonna 2021.

Muiden tytäryhtiöiden eliminoinneissa syntyneet erot on käsitelty yhtenä eränä konserniliikearvoina. Ne on pois-tettu tai tuloutettu jo edellisinä tilivuosina.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on eliminoitu konser-nin sisäiset tuotot ja kulut, käyttöomaisuuden sisäiset myyntivoitot sekä keskinäiset saamiset ja velat.

3. KÄYTTÖOMAISUUS

Käyttöomaisuus on taseessa arvostettu välittömien menojen mukaiseen hankintamenoön vähennettynä vuosittain kirjanpidossa tehdyillä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaisten poistojen ja kirjattujen poistojen erotus esitetään konsernin yritysten tuloslaskel-missa tilinpäätössiirtoina. Taseessa mainittujen poistojen kertynyt erotus esitetään konsernin yritysten taseissa yhtenä eränä tilinpäätössiirtojen kertymässä.

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat aineettoman ja aineellisen hyödykkeen alkuperäiseen hankintamenoön ja arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Pysyvien vastaa-vien tasearvoihin ei sisälly arvonnkorotuksia.

Poistot on laskettu kohteen käyttöönottoa seuraavan kuukauden alusta.

Suunnitelman mukaiset poistoaajat ovat:	
Rakennukset:	20–40 vuotta
Kevyet rakennukset ja rakennelmat:	5–10 vuotta
Rakennusten koneet ja laitteet:	10 vuotta
Hotelli- ja konttorikalusto:	8 vuotta
Myymälä- ja varastokalusto:	6 vuotta
Liikearvo:	5 vuotta
Moottoriajoneuvot ja ATK-kalusto:	5 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet ja aineettomat oikeudet sekä muut pitkävaikutteiset menot verolakien sallimissa puitteissa.

4. LEASINGMAKSUT

Leasingrahoituksen maksut on käsitelty tuloslaskelmas-sa liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvinä kalusto- ja tarvikekuluina.

5. VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on kirjattu FIFO-periaatteella välit-tömään hankintahintaan tai jälleenhankintahintaan tai tätä alhaisempaan todennäköiseen luovutushintaan. Käytettyjen tavaroiden (autot) arvonnlisäverokäsittelyssä on käytetty niin sanottua yksinkertaista laskennallista marginaaliveromenettelyä.

6. SAAMISET, RAHOITUSVARAT JA VELAT

Saamiset, rahoitusvarat ja velat on arvostettu kirjanpito-lain 5. luvun 2 §:n mukaisesti.

7. LASKENNALLISET VEROT

Eepee-konserniin liittyvät laskennalliset verot on kirjattu alla kerrottujen periaatteiden ja kirjanpitolautakunnan yleisohjeen 12.9.2006 mukaisesti. Konsernitaseeseen sisältyvät kaikki olennaiset laskennalliset verovelat, joiden toteutumista pidetään ilmeisenä sekä varovai-suuden periaatteen mukaisesti laskennalliset verosaa-miset arvioitujen todennäköisten saamisten suuruisi-na. Laskennalliset verovelat ja -saamiset on laskettu käyttäen vahvistettua 20 prosentin (edellinen tilikausi 20 prosenttia) verokantaa.

Varovaisuuden periaatteen mukaisesti konsernitaseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan.

Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupan ja sen tytäryhtiön tuloslaskelmissa ja taseissa ei esitetä laskennallista verovelkaa tai -saamista. Erillistilinpäätöksissä esitetyt tilinpäätössiirtojen kertymät on konsernitaseessa jaettu laskennalliseksi verovelaksi ja omaksi pääomaksi sekä niiden muutos on esitetty konsernituloslaskelmassa. Verotettavaan tuloon palautettavat poistot (hyllypois-tot) on otettu edellä mainittua laskennallista verovelkaa laskettaessa huomioon vähentävänä tekijänä.

Kohdistetuista konserniaktiivoista ei ole kirjattu lasken-nallista verovelkaa, koska syntyneet konserniaktiivat on kokonaisuudessaan kohdistettu liiketoiminnan kannalta keskeisiin rakennuksiin ja maa-alueisiin, joita ei ole tarkoitus luovuttaa konsernin ulkopuolelle. Vastaavalla periaatteella kohdistetuista konsernipassiivoista ei ole kirjattu laskennal-lista verosaamista.

Konsernitilinpäätöksessä eliminoidusta sisäisestä myyn-tivoitosta ei ole kirjattu laskennallista verosaamista, koska sen verovaikutusta ei pidetä todennäköisenä.

8. ELÄKEJÄRJESTELYT

Konsernin eläkevastuut on vakuutettu ulkopuolisessa eläke-vakuutusyhtiössä. Osuuskaupan johtoryhmälle sekä tulos-ryhmäjohdolle on lisäksi otettu lisäeläkevakuutukset osuus-kaupassa noudatettavien periaatteiden mukaisesti.

Hallintohenkilöiden palkkioista suoritetaan eläkevakuutus-maksua TyEL-vakuuttamisen normaaleja ikä- ja ansiora-joja noudattaen. Hallintohenkilöt on lisätty osuuskaupan TyEL-vakuutukseen omana ryhmänään.

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
1. Liikenvaihto toimialoittain				
Päivittäistavara	343 402 638,94	316 911 722,48	343 402 638,94	316 911 722,48
Liikennemyymäläkauppa	125 255 641,66	130 408 295,70	125 255 641,66	130 408 295,70
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	19 406 618,17	16 823 724,10	19 406 618,17	16 823 724,10
Kiinteistöt ja hallinto	1 632 119,13	1 742 373,47	392 356,54	425 453,16
Autokauppa	10 735 084,83	9 791 949,55	10 735 084,83	9 791 949,55
Yhteensä	500 432 102,73	475 678 065,30	499 192 340,14	474 361 144,99
ABC-automaattiasemien liikenvaihto esitetään liikennemyymäläkaupan liikevaihdossa vuosina 2022 ja 2023. ABC-automaatti- asemien vastuualue siirrettiin päivittäistavarakaupan toimialalta liikennemyymäläkaupan toimialalle 1.1.2023 alkaen.				
2. Liiketoiminnan muut tuotot				
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	4 979,28	30 026,82	4 979,28	22,82
Vuokratuotot	95 428,58	59 700,99	89 136,08	53 736,47
Liiketoiminnan muut tuotot	23 148,25	168 608,37	23 003,76	147 900,13
Yhteensä	123 556,11	258 336,18	117 119,12	201 659,42
3. Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	382 664 587,43	373 232 801,71	382 719 905,36	373 247 130,43
Varastojen muutos (+/-)	2 280 294,82	-3 188 946,63	2 280 294,82	-3 188 946,63
Yhteensä	384 944 882,25	370 043 855,08	385 000 200,18	370 058 183,80
4. Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	39 194 814,69	36 681 374,74	39 234 454,68	36 715 940,32
Eläkekulut	7 829 220,72	7 339 058,58	7 789 580,73	7 304 493,00
Muut henkilösivukulut	545 192,81	686 731,05	545 192,81	686 731,05
Yhteensä	47 569 228,22	44 707 164,37	47 569 228,22	44 707 164,37
Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot esitetty jäljempänä kohdassa 22.				
5. Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	14 189 189,24	13 300 853,18	5 507 382,04	4 987 756,80
Yhteensä	14 189 189,24	13 300 853,18	5 507 382,04	4 987 756,80

Poistojen ja poistoeron muutosten tase-eräkohtainen erittely sisältyy taseen liitetietojen pysyvien vastaavien ja tilinpäätös-siirtojen kertymän erittelykohtiin.

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
6. Liiketoiminnan muut kulut				
Vapaaehtoiset henkilösivukulut	2 748 815,30	2 007 664,80	2 748 815,30	2 007 664,80
Kiinteistökulut	13 760 636,58	12 418 750,91	3 259 377,85	2 860 775,06
Atk- ja tietohall.,kone-, kalusto- ja tarvikekulut	11 491 441,48	10 623 438,42	11 364 138,74	10 545 813,98
Markkinointikulut	6 920 339,48	6 450 421,31	6 913 904,88	6 436 263,66
Hallintokulut	2 488 875,46	2 219 525,03	2 468 712,68	2 201 520,53
Käyttöom. myyntitappiot ja muut luov.tapp.	18 867,93	308 334,26	6 378,15	0,00
Muut kulut	2 016 122,35	1 922 124,17	2 005 797,47	1 905 044,77
Yhteensä	39 776 470,80	36 044 257,08	28 957 809,55	26 057 835,50
Toimitilavuokrat on esitetty oman eränään tuloslaskelmassa.				
7. Tilintarkastajan palkkiot				
Tilintarkastuspalkkiot	37 735,71	50 290,00	33 625,71	46 902,00
Yhteensä	37 735,71	50 290,00	33 625,71	46 902,00
8. Rahoitustuotot ja -kulut				
Osinkotuotot ja osuuspääoman korot				
Osinkotuotot omistusyhteysyrityksiltä	697 069,36	576 758,78	697 069,36	576 758,78
Osinkotuotot muilta	39 516,60	58 892,40	39 516,60	58 892,40
Yhteensä	736 585,96	635 651,18	736 585,96	635 651,18
Muut korko- ja rahoitustuotot				
Saman konsernin yrityksiltä			692 336,55	184 656,05
Muilta	558 126,37	186 375,73	558 106,60	185 804,29
Yhteensä	558 126,37	186 375,73	1 250 443,15	370 460,34
Korko- ja muut rahoituskulut				
Saman konsernin yrityksille			20,46	0,00
Muille	47 303,24	135 651,78	46 741,14	133 927,24
Yhteensä	47 303,24	135 651,78	46 761,60	133 927,24
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	1 247 409,09	686 375,13	1 940 267,51	872 184,28

TILINPÄÄTÖKSEN ALKUUN

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TULOSLASKELMA, KONSERNI

TASE, KONSERNI

RAHOITUSLASKELMA, KONSERNI

TULOSLASKELMA, EMO-OSUUSKUNTA

TASE, EMO-OSUUSKUNTA

RAHOITUSLASKELMA, EMO-OSUUSKUNTA

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITETIEDOT

EEPEE-KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT 2019-2023

ALLEKIRJOITUKSET

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Toimintakatsaus 2023

58

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
9. Tilinpäätössiirrot				
Poistoerojen lisäys (-)/vähennys (+)			-1 694 355,87	-1 727 157,17
Yhteensä			-1 694 355,87	-1 727 157,17
10. Tuloverot				
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta tilikaudelta(+/-)	2 059 053,96	1 229 973,10	1 644 065,69	867 148,33
Tuloverot edellisiltä tilikausilta (+/-)	-4,97	-8 614,02	-4,97	-8 614,02
Verotettavan tulon mukaiset verot	2 059 048,99	1 221 359,08	1 644 060,72	858 534,31
Laskennallisen verovelan muutos	131 471,65	344 373,01		
Tuloverot yhteensä	2 190 520,64	1 565 732,09	1 644 060,72	858 534,31
TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
11. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet				
Hankintameno 1.1.	462 860,82	451 740,12	261 387,84	250 267,14
Lisäykset 1.1. - 31.12.	72 544,77	6 875,00	1 045,00	6 875,00
Vähennykset		-5 647,50	0,00	-5 647,50
Siirrot erien välillä	18 393,26	9 893,20	0,00	9 893,20
Hankintameno 31.12.	553 798,85	462 860,82	262 432,84	261 387,84
Kertyneet poistot 1.1.	442 005,35	433 051,44	222 139,11	213 185,20
Tilikauden poisto ja arvonalentuminen	15 156,12	14 601,41	15 156,12	13 776,97
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		-5 647,50	0,00	-4 823,06
Kertyneet poistot 31.12.	457 161,47	442 005,35	237 295,23	222 139,11
Kirjanpitoarvo 31.12.	96 637,38	20 855,47	25 137,61	39 248,73
Liikearvo				
Hankintameno 1.1.	980 308,14	980 308,14	980 308,14	980 308,14
Hankintameno 31.12.	980 308,14	980 308,14	980 308,14	980 308,14
Kertyneet poistot 1.1.	980 308,14	980 308,14	980 308,14	980 308,14
Tilikauden poisto				
Kertyneet poistot 31.12.	980 308,14	980 308,14	980 308,14	980 308,14
Kirjanpitoarvo 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
Muut aineettomat hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	1 776 918,82	1 545 433,84	275 776,30	271 118,80
Lisäykset 1.1.- 31.12.	53 507,13		0,00	4 657,50
Vähennykset		-134 085,15	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	546 487,28	365 570,13	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	2 376 913,23	1 776 918,82	275 776,30	275 776,30
Kertyneet poistot 1.1.	1 121 689,23	992 748,43	216 355,65	196 916,18
Tilikauden poisto ja arvonalentuminen	181 122,52	128 940,80	20 293,33	19 439,47
Kertyneet poistot 31.12.	1 302 811,75	1 121 689,23	236 648,98	216 355,65
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 074 101,48	655 229,59	39 127,32	59 420,65
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	1 170 738,87	676 085,07	64 264,93	98 669,38
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Maa- ja vesialueet				
Hankintameno 1.1.	21 443 251,91	19 414 900,29	2 918,00	2 918,00
Lisäykset 1.1.- 31.12.	222 437,04	2 447 645,71	0,00	0,00
Vähennykset 1.1.- 31.12.	-12 489,78	-419 294,09	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	50 925,00		0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	21 704 124,17	21 443 251,91	2 918,00	2 918,00
Arvonalentumiset 1.1.	-873 694,99	-1 180 100,00	0,00	0,00
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		306 405,01		
Kertyneet arvonalennukset 31.12.	-873 694,99	-873 694,99	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 830 429,18	20 569 556,92	2 918,00	2 918,00
Rakennukset ja rakennelmat				
Hankintameno 1.1.	204 126 549,60	198 164 489,25	4 483,29	34 483,29
Lisäykset 1.1. - 31.12.	1 085 614,48	1 219 935,56	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	-342,80	6 612 433,62	0,00	0,00

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
Vähennykset 1.1. – 31.12.	2 897 829,56	-1 870 308,83	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	208 109 650,84	204 126 549,60	34 483,29	34 483,29
Kertyneet poistot 1.1.	101 842 177,93	95 614 699,10	34 483,29	34 483,29
Tilikauden poistot	7 806 290,74	7 546 316,57	0,00	2 155,21
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-342,80	-1 318 837,74	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.	109 648 125,87	101 842 177,93	34 483,29	34 483,29
Kirjanpitoarvo 31.12.	98 461 524,97	102 284 371,67	0,00	0,00
Koneet ja kalusto				
Hankintameno 1.1.	68 621 417,96	63 010 256,29	40 862 871,52	35 784 212,25
Lisäykset 1.1. – 31.12.	1 790 068,30	2 082 276,94	1 775 551,15	2 066 976,93
Siirrot erien välillä	5 410 778,19	3 956 780,93	5 304 749,50	3 423 035,32
Vähennykset	-869 357,33	-427 896,20	-869 357,33	-411 352,98
Hankintameno 31.12.	74 952 907,12	68 621 417,96	47 073 814,84	40 862 871,52
Kertynet poistot 1.1.	48 957 366,87	43 919 066,50	22 742 653,21	18 147 080,14
Tilikauden poistot	5 981 720,60	5 410 000,22	5 471 932,59	4 954 540,36
Vähennysten kertyneet poistot	-699 322,44	-371 699,85	-699 322,44	-358 967,29
Kertyneet poistot 31.12.	54 239 765,03	48 957 366,87	27 515 263,36	22 742 653,21
Kirjanpitoarvo 31.12.	20 713 142,09	19 664 051,09	19 558 551,48	18 120 218,31
Muut aineelliset hyödykkeet				
Hankintameno 1.1.	5 215 601,12	5 331 813,24	21 409,35	21 409,35
Lisäykset 1.1. – 31.12.	18 513,45	11 340,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	85 507,62	52 950,00	0,00	0,00
Vähennykset 1.1. – 31.12.	-18 001,15	-180 502,12	0,00	0,00
Hankintameno 31.12.	5 301 621,04	5 215 601,12	21 409,35	21 409,35
Kertyneet poistot 1.1.	4 485 772,77	4 465 280,71	0,00	0,00
Tilikauden poistot	204 899,26	200 994,18	0,00	0,00
Vähennysten kertyneet poistot	-18 001,15	-180 502,12	0,00	0,00
Kertyneet poistot 31.12.	4 672 670,88	4 485 772,77	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	628 950,16	729 828,35	21 409,35	21 409,35

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat				
Hankintameno 1.1.	1 296 974,30	834 793,12	95 351,17	290 280,74
Lisäykset 1.1. – 31.12.	11 942 889,14	11 459 809,06	5 749 100,38	3 237 998,95
Siirrot erien välillä	-9 009 920,91	-10 997 627,88	-5 304 749,50	-3 432 928,525
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 229 942,53	1 296 974,30	539 702,05	95 351,17
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	144 863 988,93	144 544 782,33	20 122 580,88	18 239 896,83
12. Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä				
Hankintameno 1.1.			83 524 861,53	83 524 861,53
Hankintameno 31.12.			83 524 861,53	83 524 861,53
Kirjanpitoarvo 31.12.			83 524 861,53	83 524 861,53
Osakkeet ja osuudet omistus-yhteisy yrityksissä				
Osakkeet osakkuusyrityksissä				
Hankintameno 1.1.	487,74	487,74	487,74	487,74
Kirjanpitoarvo 31.12.	487,74	487,74	487,74	487,74
Osakkeet osakkuusyrityksissä yhteensä	487,74	487,74	487,74	487,74
Muut omistusyhteisyri tykset				
Hankintameno 1.1.	23 547 033,95	23 274 431,05	23 547 033,95	23 274 431,05
Lisäykset 1.1. – 31.12.	952 000,00	364 611,26	952 000,00	364 611,26
Tilikauden arvonalentumiset		-92 008,36	0,00	-92008,36
Kirjanpitoarvo 31.12.	24 499 033,95	23 547 033,95	24 499 033,95	23 547 033,95
Osakkeet ja osuudet omistus-yhteisyri tyksissä yhteensä	24 499 521,69	23 547 521,69	24 499 521,69	23 547 521,69
Muut osakkeet ja osuudet				
Hankintameno 1.1.	1 441 818,01	1 441 885,19	1 441 818,01	1 441 885,19
Vähennykset		-67,18	0,00	-67,18
Hankintameno 31.12.	1 441 818,01	1 441 818,01	1 441 818,01	1 441 818,01

↑
TILINPÄÄTÖKSEN ALKUUN

TOIMITUSJOHTAJAN KATSAUS

TOIMINTAKERTOMUS

TULOSLASKELMA, KONSERNI

TASE, KONSERNI

RAHOITUSLASKELMA, KONSERNI

TULOSLASKELMA, EMO-OSUUSKUNTA

TASE, EMO-OSUUSKUNTA

RAHOITUSLASKELMA, EMO-OSUUSKUNTA

TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

LIITETIEDOT

EEPEE-KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT 2019-2023

ALLEKIRJOITUKSET

LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Toimintakatsaus 2023

60

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
Kertyneet arvonalennukset 1.1.	603 213,38	603 213,38	603 213,38	603 213,38
Kirjanpitoarvo 31.12.	603 213,38	603 213,38	603 213,38	603 213,38
Kirjanpitoarvo 31.12.	838 604,63	838 604,63	838 604,63	838 604,63
Liittymismaksusaamiset				
Liittymismaksusaamiset 1.1	37 641,82	37 641,82	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.	37 641,82	37 641,82	0,00	0,00
Sijoitukset yhteensä	25 375 768,14	24 423 768,14	108 862 987,85	107 910 987,85
	Osakkeiden omistus osuus-% määrä, kpl	Kirjanpitoarvo €	Viimeksi laaditun tilinpäätöksen osuus tulos €	oma pääoma €
Konserniyritykset			31.12.2023	31.12.2022
Eepee-Kiinteistöt Oy	100 200	83 524 861,53	1 509 222,80	1 760 826,91
Osakkuusyritykset			31.12.2022	31.12.2021
Kiint. Oy Lapuan Metsäturjala, Lapua	29 29	487,74	23,15	27,62
13. Vaihto- omaisuus				
Tavarat	20 570 470,93	22 850 765,75	20 570 470,93	22 850 765,75
Yhteensä	20 570 470,93	22 850 765,75	20 570 470,93	22 850 765,75
14. Pitkäaikaiset myyntisaamiset	70 073,98	193 762,98	70 073,98	193 762,98
15. Laskennallinen verosaaminen				
Jaksotuseroista ja väliaikaisista eroista	35 508,40	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	35 508,40	0,00	0,00	0,00
16. Lyhytaikaiset saamiset				
Saamiset saman konsernin yrityksiltä				
Myyntisaamiset			185 411,80	38 479,50
Muut saamiset			16 719 960,20	20 310 453,70
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä			16 905 372,00	20 348 933,20

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
Saamiset omistusyhteisyrittysiltä				
Myyntisaamiset	2 766 615,14	3 245 950,45	2 613 243,53	3 230 283,61
Siirtosaamiset	1 295 547,08	1 221 555,36	1 286 698,43	1 217 324,48
Saamiset omistusyhteisyrittysiltä	4 062 162,22	4 467 505,81	3 899 941,96	4 447 608,091
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset	6 650 313,45	5 506 542,99	6 798 408,18	5 504 131,16
Muut saamiset	331 586,09	408 425,13	155 651,65	363 237,25
Siirtosaamiset	1 017 256,86	996 898,50	961 610,87	917 373,33
Saamiset muilta yhteensä	7 999 156,40	6 911 866,62	7 915 670,70	6 784 741,74
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	12 061 318,62	11 379 372,43	28 720 984,66	31 581 283,03
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
Markkinointi- ja vuosihyvitykset	162 278,92	233 750,93	162 278,92	233 750,93
Verosaamiset	255 665,81	47 851,67	255 665,81	47 851,67
Muut	1 894 859,21	1 936 851,26	1 830 364,57	1 853 095,21
Siirtosaamiset yhteensä	2 312 803,94	2 218 453,86	2 248 309,30	2 134 697,81
17. Rahoitusarvopaperit				
Muut arvopaperit muilta	8 927 610,09	0,00	8 927 610,09	0,00
Yhteensä	8 927 610,09	0,00	8 927 610,09	0,00

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT				
18a Oma pääoma				
Osuuspääoma 1.1.	7 426 431,96	7 426 431,96	7 426 431,96	7 426 431,96
Osuuspääoma 31.12.	7 426 431,96	7 426 431,96	7 426 431,96	7 426 431,96
Suorittamatta oleva osuuspääoma yhteensä	121 517,02	106 250,98	121 517,02	106 250,98
Vararahasto 1.1.	11 369 708,47	11 369 708,47	11 369 708,47	11 369 708,47
Vararahasto 31.12.	11 369 708,47	11 369 708,47	11 369 708,47	11 369 708,47
Sidottu oma pääoma yhteensä	18 796 140,43	18 796 140,43	18 796 140,43	18 796 140,43
Osuusmaksurahasto 1.1.	2 644 417,06	2 611 459,00	2 644 417,06	2 611 459,00
Lisäys	386 231,08	291 040,90	386 231,08	291 040,90
vähennys	-270 497,12	-258 082,84	-270 497,12	-258 082,84
	2 760 151,02	2 644 417,06	2 760 151,02	2 644 417,06
Osuusmaksurahasto koostuu osuuskauppaan 1.1.2015 tai sen jälkeen liittyneiden uusien jäsenten maksamien osuusmaksujen sekä takaisinmaksettujen osuusmaksujen erotuksesta sekä rahastosiirroista osuusmaksurahastoon. Osuusmaksurahasto on sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto.				
Edellisten tilikausien ylijäämä/tappio 1.1.	143 254 051,66	138 645 012,22	117 385 068,62	115 911 271,56
Maksettu ylijäämän palautusta (ei sis. alvia)	-2 835 969,21	-2 556 975,82	-2 835 969,21	-2 556 975,82
Edellisten tilikausien ylijäämä/tappio 31.12.	140 418 082,45	136 088 036,40	114 549 099,41	113 354 295,74
Tilikauden ylijäämä/tappio	9 502 356,10	7 166 015,26	7 292 012,16	4 030 772,88
	149 920 438,55	143 254 051,66	121 841 111,57	117 385 068,62
Vapaa oma pääoma yhteensä	152 680 589,57	145 898 468,72	124 601 262,59	120 029 485,68
Oma pääoma yhteensä	171 476 730,00	164 694 609,15	143 397 403,02	138 825 626,11
18b Tilinp.siiirtojen kertymästä omaan pääomaan merkitty osa	18 524 267,22	17 858 192,98		

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
19. Laskelma jakokelpoisesta ylijäämästä 31.12.				
Edellisten tilikausien ylijäämä/tappio			114 549 099,41	113 354 295,74
Tilikauden ylijäämä/tappio			7 292 012,16	4 030 772,88
Osuusmaksurahasto			2 760 151,02	2 644 417,06
Yhteensä			124 601 262,59	120 029 485,68
20. Tilinpäätössiirtojen kertymä				
Poistoero				
Aineettomat oikeudet			5 045,80	5 598,20
Muut pitkävaikutteiset menot			7 898,04	7 942,03
Rakennukset ja rakennelmat			-7 231,66	-9 039,58
Koneet ja kalustot			10 073 225,50	8 380 081,16
Yhteensä			10 078 937,68	8 384 581,81
21. Pakolliset varaukset				
Muut pakolliset varaukset	177 542,00		27 542,00	
Yhteensä	177 542,00		27 542,00	
22. Laskennallinen verovelka				
Tilinpäätössiirtoihin perustuva	4 629 682,34	4 462 702,30		
Yhteensä	4 629 682,34	4 462 702,30		
23. Pitkäaikainen vieras pääoma				
Muut	21 341,02	21 783,40	2 852,00	0,00
Yhteensä	21 341,02	21 783,40	2 852,00	0,00
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	21 341,02	21 783,40	2 852,00	0,00

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
24. Lyhytaikainen vieras pääoma				
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00	738 636,29	0,00	738 636,29
Saadut ennakot	41 238,99	33 209,31	41 238,99	33 209,31
Ostovelat	6 225 858,61	5 782 336,12	4 520 609,19	4 214 951,17
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat				1 445 765,46
Siirtovelat			3 739,37	
Velat saman konsernin yrityksille yhteensä			3 739,37	1 445 765,46
Velat omistusyhteisy yrityksille				
Ostovelat	23 385 771,59	22 611 198,13	22 939 918,88	21 713 441,55
Siirtovelat	29 869,06	10 009,29	29 869,06	7467,62
Velat omistusyhteisy yrityksille yhteensä	23 415 640,65	22 621 207,42	22 969 787,94	21 720 909,17
Muut lyhytaikaiset velat	3 436 507,64	3 043 241,02	3 375 519,37	2 855 830,64
Siirtovelat	12 460 077,90	11 019 405,36	11 850 241,87	10 952 354,22
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	45 579 323,79	43 238 035,52	15 225 761,24	13 808 184,86
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
Henkilöstökulut	10 456 211,16	9 581 539,01	10 456 211,16	9 581 539,01
Bonukset	1 250 254,05	1 305 429,56	1 250 254,05	1 305 429,56
Rahoituserät		4 865,17	0,00	4 865,17
Muut kulut	783 481,75	137 580,91	143 776,66	60 520,48
Siirtovelat yhteensä	12 489 946,96	11 029 414,65	11 850 241,87	10 952 354,22

TULOVEROJA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Esitetty edellä kohdassa 10.

LIITETIEDOT HENKILÖSTÖSTÄ JA TOIMIELINTEN JÄSENISTÄ

25a Henkilöstön lukumäärä	1443	1336	1 443	1 336
25b Henkilömäärät toimialoittain				
Marketta	945	859	945	859
Liikennemyymäläkauppa	232	226	232	226
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	203	194	203	194
Autokauppa	29	27	29	27
Muut	34	30	34	30
	1443	1336	1 443	1 336

	KONSERNI 2023	KONSERNI 2022	EMO 2023	EMO 2022
25c Hallintoelinten palkkiot				
Hallituksen palkkiot	85 650,00	85 650,00	85 650,00	85 650,00
Hallintoneuvoston palkkiot	99 800,00	111 350,00	99 800,00	111 350,00
	185 450,00	197 000,00	185 450,00	197 000,00
VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET				
26. Vastuusitoumukset				
Yleisvakuudet, jotka annettu velkojen, rahoituslimiittien ym. vakuudeksi:				
Rahalainat	0,00	738 636,29	0,00	738 636,29
Kiinnitykset	25 727 595,00	25 727 595,00		
Edellä mainituista kiinnityksistä on shekki- ja rahoituslimiittien (yhteensä 10 000 000,00 €) erityisvakuudeksi annettuja kiinnityksiä kiinteistöihin 13 193 000,00 €.				
Muut vastuut				
Takaussitoumus S-Business Oy:lle	178 000,00	209 500,00	178 000,00	209 500,00
Leasingvastuut:				
- Seuraavana vuonna maksettavat	63 785,41	66 376,43	63 785,41	66 376,43
- Yli vuoden kuluttua maksettavat	35 584,94	46 291,46	35 584,94	46 291,46
Yhteensä	99 370,35	112 667,89	99 370,35	112 667,89
Määräaikaisista toimitilavuokrasopimuksista aiheutuva vuokranmaksuvastuu.				
Seuraavan vuonna maksettavat	1 293 111,76	1 357 601,18	93 883,68	0,00
Yli vuoden kuluttua maksettavat	5 323 162,31	6 150 845,62	125 178,24	0,00
Yhteensä	6 616 274,07	7 508 446,80	219 061,92	0,00

Muut vastuusitoumukset

Osakassopimuksen mukainen sitoumus vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista

Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupan vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energin mukaan, tuulivoiman ja ydinvoiman (ydinvoiman jatkorahoittamisesta on luovuttu 2012) osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella.

S-Voima Oy:n osakkaat ovat lisäksi sopineet keskinäisestä velvollisuudesta rahoittaa yhtiön sijoituksia tuulivoiman tuotantoyhtiöihin omanpääomanehtoisesti, jolloin vastuu lähtökohtaisesti jakaantuu osakesarjoittain osakeomistuksen suhteessa. Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupan tilinpäätöshetkeen mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu omanpääomanehtoisen rahoituksen osuudesta on arviolta yhteensä 0,36 miljoonaa euroa.

Rahoitusriskit ja johdannaisvastuut

Etelä-Pohjanmaan Osuuskaupalla on sen hallituksen hyväksymät rahoituksen toimintaperiaatteet, jotka määrittelevät rahoituksen tärkeimmät tehtävät ja vastuut sekä keskeisimmät periaatteet rahoituksen hoidossa. Periaatteilla pyritään varmistamaan Eepeen liiketoiminnan strategiatavoitteiden toteutuminen ja rahoitukselliset edellytykset sekä määritellään keskeisimmät tavoitteet rahoituksen osa-alueille.

Eepeen vaihtuvakorkoisten nettovelkojen korkojen yhden prosenttiyksikön muutos ei saa aiheuttaa rahoituskuluihin muutosta, joka ylittää 0,5 prosenttia taseen loppusummasta vuodessa. Mikäli korkoriski on suurempi, on riski suojattava korkoriskin hallintaintstrumentilla.

Arvonlisäveron tarkistusvastuu:

Konserni ja Osuuskauppa on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinneista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö muuttuu tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä konsernissa on 7 879 974,08 euroa, jossa lisäystä edellisestä vuodesta 588 473,37 euroa.

Lähipiiriliiketoimet

Osuuskauppa vuokraa toimitiloja tytäryhtiöltään ja on antanut sille lainaa. Em. ehdot ovat tavanomaisia. Osuuskaupassa arvioidaan ja seurataan lähipiiriin kanssa tehtäviä liiketoimia ja osuuskauppa ylläpitää luetteloa sen lähipiiriin kuuluvista yhtiöistä. Osuuskaupalla ei ole ollut osuuskaupan kannalta olennaisia lähipiiritoimia, jotka poikkeaisivat osuuskaupan tavanomaisesta liiketoiminnasta tai jotka olisi tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin.

EEPEE-KONSERNIN KESKEISET TUNNUSLUVUT

	2023	2022	2021	2020	2019
Liikevaihto (miljoonaa euroa = M €)	500,4	475,7	423,7	391,6	395,6
Liikelylijäämä					
- M €	10,4	8,0	10,1	6,9	10,5
- prosenttia liikevaihdosta	2,1	1,7	2,4	1,8	2,6
Ylijäämä ennen veroja					
- M €	11,7	8,7	10,2	7,5	11,8
- prosenttia liikevaihdosta	2,3	1,8	2,4	1,9	3,0
Tilikauden ylijäämä					
- M €	9,5	7,2	8,1	6,1	9,7
- prosenttia liikevaihdosta	1,9	1,5	1,9	1,6	2,4
Oman pääoman tuotto-%	5,6	4,4	5,2	4,0	6,7
Sijoitetun pääoman tuotto-%	7,1	5,4	6,4	4,9	7,8
Quick ratio	0,65	0,46	0,50	0,57	0,36
Gearing	-10,4	-4,6	-6,3	-6,7	1,1
Omavaraisuusaste, prosenttia	77,3	77,5	77,3	77,3	78,8
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen					
- M €	16,1	17,5	21,8	15,5	16,8
- prosenttia liikevaihdosta	3,2	3,6	5,1	4,0	4,2
Henkilöstön lukumäärä 31.12.	1 443	1 336	1 295	1 261	1 203

Tunnuslukujen laskentakaavat

Oman pääoman tuotto -% =	$\frac{\text{tulos rahoituserien jälkeen} - \text{tilikauden verot} \cdot 100}{\text{oma pääoma} + \text{vähemmistöosuus (keskimäärin)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto -% =	$\frac{\text{tulos rahoituserien jälkeen} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat, (keskimäärin)}}$
Quick Ratio =	$\frac{\text{rahoitusomaisuus}}{\text{lyhytaikaiset velat}}$
Gearing =	$\frac{\text{korolliset velat} - \text{likvidit varat}}{\text{oma pääoma}}$
Omavaraisuusaste, % =	$\frac{\text{oma pääoma} \cdot 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$
Bruttoinvestoinnit, käyttöomaisuus =	$\frac{\text{bruttoinvestoinnit}}{\text{käyttöomaisuusinvestoinneista suoritettu euromäärä}}$

TILINPÄÄTÖKSEN JA TOIMINTAKERTOMUKSEN ALLEKIRJOITUKSET

Seinäjoella 23. päivänä helmikuuta 2024

**Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa
Hallitus**

Henrik Karvonen Elina Harju Mikko Isoniemi

Sanna Järviaho Tommi Ranta

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään
annettu kertomus.

Seinäjoella 29. päivänä helmikuuta 2024

KPMG Oy Ab
Jukka Rajala, KHT

ETELÄ-POHJANMAAN OSUUSKAUPPA

Tilikausi 2023
SAP Fico taloushallinnon perusjärjestelmä

LUETTELO KÄYTETYISTÄ
KIRJANPITOKIRJOISTA JA
TOSITELAJEISTA SEKÄ
SÄILYTYSTAVOISTA

Pääkirja	Optisessa arkistossa
Päiväkirja	Optisessa arkistossa
Tilikohtaiset raportit	Optisessa arkistossa
Tulos- ja taselaskelma	Optisessa arkistossa
Tositelajikohtaiset päiväkirjat	Optisessa arkistossa

TOSITELAJIT:				tositenumeroväli:		
				Alkunumero	Loppunumero	Numerosarjan tila
1310	AA	Käyttöom. kirjaus	2023	0015300000	0015699999	15300445
1310	AB	Tasaukset	2023	1091410000	1092409999	1091411185
1310	SB	Vyörytykset	2023	0000100001	0000150000	100116
1310	AF	Poistokirjaukset	2023	0015000000	0015149999	15000370
1310	CO	CO Kirjaus	2023	1000000000	1009999999	1000002139
1310	DA	Asiakastosite	2023	0035000000	0035049999	35000337
1310	DG	Hyvitysmyyntilaskut	2023	0035050000	0035099999	35050000
1310	DR	Myyntilaskut	2023	0035100000	0035149999	35100619
1310	DZ	Myyntiresk suoritus	2023	0035150000	0035199999	35150010
1310	ZC	Jaksotukset	2023	0013250001	0013300000	13250045
1310	ZJ	Viitesuoritukset	2023	0046900000	0056899999	47222475
1310	ZB	Autom kk kirjaukset	2023	0014200001	0014599999	14205662
1310	ZZ	Tiliotekirj.kirjanpi	2023	0060300001	0060350000	60300001
1310	KZ	Ostoresk maksut	2023	0029150000	0030149999	29228141
1310	Z7	Muut laskut 2	2023	0018350000	0018999999	18350043
1310	MN	Massi tarkastus	2023	0025250000	0025299999	25250856
1310	N2	Lahjakortit, valv.l.	2023	0035200000	0036199999	35200464
1310	N3	AOP/jäsenhall.valv l	2023	0036200000	0036249999	36200840
1310	N6	Massi valv.laskut	2023	0036300000	0036349999	36301642
1310	NE	AOP/bonus valv.las t	2023	0036550000	0036599999	36550024
1310	NF	Korttimaksujen valv.	2023	0036600000	0046599999	36887488
1310	NL	Laskut, autokauppa	2023	0046600000	0046649999	46601685
1310	O3	IP, Sokotel sis lask	2023	0025400000	0025449999	25400000
1310	OL	AOP-tapahtumavel	2023	0026650000	0026699999	26651675
1310	OP	AOP/bonus valv.las t	2023	0026750000	0026799999	26750024
1310	OR	Lahjakortit, AOK	2023	0026800000	0026849999	26811233
1310	OS	AOP/jäsenh valvontal	2023	0026850000	0026899999	26850310
1310	S1	Laskuntarkastus	2023	0000300001	0000350000	300017
1310	S2	Myyntintilitys	2023	0000350001	0000400000	350933
1310	S3	Rahaliikenne	2023	0000400001	0000450000	400023
1310	S4	Rahoitus	2023	0000450001	0000500000	450002
1310	S5	Ostoreskontra	2023	0000500001	0000550000	501162
1310	S6	Myyntireskontra	2023	0000550001	0000600000	550211
1310	S7	RPA	2023	0014600001	0014799999	14611474
1310	S8	Muistiot/Doc. splitt	2023	0000675001	0000700000	675047
1310	S9	Muistiotos.kons.kump	2023	0000700001	0000750000	700031

TOSITELAJIT:				tositenumeroväli:		
				Alkunumero	Loppunumero	Numerosarjan tila
1310	SA	Kirjanpito	2023	00000000001	0000100000	1942
1310	SC	Kirjapito jaksotus	2023	0000150001	0000200000	150030
1310	UA	OVT jakoaineisto	2023	0002050001	0002100000	2055115
1310	UB	S-Business ale.jako	2023	0002100001	0002150000	2102452
1310	UC	Bonukset ja agribonu	2023	0002150001	0002200000	2152107
1310	UF	Myynnin tilitykset	2023	0002200001	0012200000	2863097
1310	UG	Palkat Fenixistä	2023	0012200001	0012250000	12200038
1310	UI	Rahoitus	2023	0012250001	0012300000	12250028
1310	UL	TEM Tapahtumat	2023	0012400001	0012450000	12402738
1310	UU	Automaster kät.myynt	2023	0012650001	0012750000	12662504
1310	UX	AOP Jäsenhall vien	2023	0012750001	0012800000	12751706
1310	UZ	Kirj. rah.purettavat	2023	0012850001	0012900000	12850056
1310	OC	Ostolaskut Coupa	2023	0063550000	0068349999	63613910
1310	O1	Coupa jaksotuskirjau	2023	0068350000	0068399999	68350551
1310	Z9	Aico, maksumääräykse	2023	0030200000	0030219999	30201195
1310	ZD	Jaksotukset purku	2023	0013300001	0013350000	13300046
1310	ZF	Tiliotekirj.reskontr	2023	0013350001	0013450000	13354394
1310	ZK	Luottotappiot	2023	0056900000	0056949999	56900008
1310	ZL	Muut laskut	2023	0016300000	0017299999	16330029
1310	ZM	Laskutus tos per	2023	0017300000	0017399999	17300166
1310	ZO	Kpito tos peruutus	2023	0013450001	0013500000	13450390
1310	ZT	Myyntiresk tos per	2023	0056950000	0056999999	56950015
1310	O2	Coupa jaks.kirj, per	2023	0068400000	0068449999	68400540
1310	ZV	Banking tiliote	2023	0060351001	0062000000	60382519
1310	U5	Massi KP	2023	0093000001	0093700000	93011557
1310	MM	Martti,sisäiset siir	2023	0093700001	0093800000	93700358

Tieto tilinpäätöksen ja käytettyjen kirjanpitokirjojen ja tositteiden säilytystavoista
Aineisto säilytetään säädettyjen määräaikojen puitteissa Suomen Osuuskauppojen
Keskuskunnan arkistossa, osoitteessa Fleminginkatu 34, Helsinki

TILINTARKASTUS-KERTOMUS

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa
Tilintarkastuskertomus
tilikaudelta 1.1.–31.12.2023

Tilintarkastuskertomus

Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa -nimisen osuuskunnan jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Etelä-Pohjanmaan Osuuskauppa -nimisen osuuskunnan (y-tunnus 0567671-2) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2023. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emo-osuuskunnan taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emo-osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olemme riippumattomia emo-osuuskunnasta ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme. Käsitksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emo-osuuskunnan ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emo-osuuskunta tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisyyden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää

havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emo-osuuskunnan tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emo-osuuskunnan tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emo-osuuskunta tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitiilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen ja konsernitiilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys taseen osoittaman ylijäämän käyttämisestä on osuuskuntalain ja osuuskunnan sääntöjen mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emo-osuuskunnan hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Seinäjoella 29. helmikuuta 2024

KPMG OY AB

Jukka Rajala
KHT

Klikkaa itsesi alkuun